

Razgled po svetu.

Rusija.

Car je sorecel deputacijo delavcev in je milostno sprgovoril delavski deputaciji nekaj besedij. Nikakor pa niso smeli govoriti delavci. Kasneje se je doznalo, da je bil ta sprejem delavske deputacije navadna komedija, katero je vprizoril general Trepov.

Maksim Gorki je še vedno zaprt in bode prišel z drugimi pisatelji, ki so tudi prijatelji ljudstva pred sodišče.

Iz Varšave se poroča, da se v Lodzu dan za dnevom vrše boji mej vojštvom in stavkujočimi delavci.

Oficijelno se poroča, da je bilo v Varšavi okoli 300 oseb umorjenih. V vseh tovarnah za sladkor v poljski Rusiji so prenehali z delom. V Sasnovicah je zastavkalo 40 tisoč delavcev. Stavkarji so porušili v Strehenich kolodvor in ustavili železniški promet.

Vojski v Varšavi se obnašajo kakor obsedenci. Dne 3. febr. so ti podivjanci iztrelili svoje puške na mirne pasante. Neki ugleden trgovec je bil smrtno zadet, več oseb pa ranjenih.

Iz Odese se poroča, da je bilo 38 mornarjev črnomoškega brodivja obsojenih na smrt, ker so se vdeležili nemirov. Ali vsi mornarji so zagrozili, da odgovore takoj z ustajo, ako se smrtna obsodba izvrši.

Delavci, ki delajo v tvornicah železniške vozove v Petrogradu so izdali manifest, v katerem izjavljajo, da ni bilo v deputaciji, katero so predstavili carju niti enega delavskega zastopnika. Delavci v drugih tvornicah se bodo temu protestu pridružili.

Tudi v Tiflisu in Kavkazu je izbruhnila stavka. Boji mej kozaki in štrajkarji so na dnevnem redu.

Poroča se tudi, da se je v Petrovem dvoru uprlo 6000 rezervistov.

Iz Varšave se poroča, da so bili dne 6. febr. hudí boji mej štrajkarji in kozaki. Približno 20 štrajkarjev je bilo umorjenih, še več pa ranjenih.

Dne 6. februvarija je Karel Lenart Hohenthal ustrelil Soininena, generalnega prokuratorja finskega deželnega zbora in kreaturo ruskega carizma v njegovem lastnem stanovanju v Helsingforsu. Sin, ki je pritekel svojem očetu na pomoč, je tudi dobil eno kroglo.

Zbor plemstva, ki je te dni zboroval v Petrogradu, je odposlal carju adreso, v kateri se zahteva konstitucionalno vlado.

Z dne 7. febr. se poroča, da je prišlo v nedeljo v mesto Tiflis 300 štrajkarjev z rdečimi zastavami, ki so narodu delili proklamacije revolucionarne vsebine. Orožniki, ki so hoteli štrajkarjem vzeti rdeče zastave, so naleteli slabo, ker so štrajkarji takoj pričeli na nje streljati. Trije orožniki so težko ranjeni.

V Rostovu je 600 žensk pregnalo delavce Novikove tvornice, ker se niso hoteli pridružiti svojim stavkujočim tovarišem. Kozaki so z nagajkami napadli ženske in jih grozovito pretepli.

Dne 7. febr. so tvorničarji zopet odprli tvornice. A že opoldne so jih morali zopet zapreti, ker ni nijeden delavec prišel na delo.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Iz Petrograda se poroča, da je general Gripenberg prosil, da se mu odvzame poveljništvo druge armade. Razne vesti krožijo, da je Kuropatkin generalu Gripenbergu po izgubljeni bitki v prepiru priložil gorko zaščitnico.

Japonski admiral Uriu križa s

svojim brodivjem v indijskem oceanu.

General Mylov je imenovan poveljnikom druge armade mesto generala Gripenberga.

V zadnji bitki je bil ranjen tudi general Dombrowski.

Zadnji petek je bilo po noči ob neki Šake mnogo prask. Rusi so bombardirali japonske postojanke in male ruske čete so naskočile Waitaw in Titi gorovje.

Admiral Rojestvensky ne bode čakal tretjega baltiškega brodivja, ampak bode križal že pred marcem indijski ocean, ker prične v marcu pihati "mjonšun" — južni veter, ki je nevaren torpedovkam, torpedovkarnam in manjšim križarjem. Rojestvenskyjevo brodivje je sedaj usidrano pri francozkem otoku Nossibe.

Ameriško brodivje, obstoječe iz 15 ladij je ostavilo otok Luzon in odplulo v smeri proti jugu, da se varuje nevtaliteteta napram japonskemu in ruskemu brodivju v ameriških kolonijah.

Avstrija.

V Levovu in Krakovu v Galiciji so bili veliki shodi proti ruskemu despotizmu. Pri spomeniku poljskega pesnika Wizjivecia je govoril soc. poslanec Daszynski, ki je ruskega carja imenoval navadnega krvnika. Zborovalci so mej klici smrt carju, živela poljska revolucija raztrgali sliko ruskega carja.

Poroča se, da se Avstrija pogaja z nizozemsko vlado za nakup nečega otočja v indijskem oceanu, ki meri približno nad 600 kv. klm., da bi se tam ustanovila postaja za premog in trgovino.

Ogrsko.

Cesar Fran Josip je poveril grofa Julija Andrassyja, da sestavi novo ministerstvo. Znani ogrski narodni šovinist Kossuth je izjavil, ko je zvedel, da ga hoče avstrijski cesar sprejeti v avdienci, kedar dospé v Pešto, da ni nasprotnik habsburške dinastije. Taki so vsi ti narodni radikalcí. Krotki postanejo kakor ovca, ako se jim kak kralj ali knez le milostno nasmehne.

Belgija.

Iz Bruselja se poroča, da so belgijski premogarji iz solidarnosti do stavkujočih premogarjev v Nemčiji proglasili občno stavko. Poleg so pa stavili še zahteve glede plače.

Cuba.

Vsi člani ministerstva so podali predsedniku Palmi svojo ostavko s pripombo, ker se je Palma pridružil stranki nazadnjakov. Palma je izjavil, da ne sprejme ostavke, ker je njegov vstop v stranko nazadnjakov popolnoma osebna zadeva.

Argentiniya.

V Argentiniji je nastala revolucija proti vladi. Oficijelni brzojav poroča, da je sedaj mir in red. Pri napadih na policijske postaje je bilo več oseb vbitih. Odbor, ki vodi revolucijo ima svoj sedež v Cordobi. 5000 moš vladnih čet marsira sedaj proti Cordobi in Mendozí.

Posadka upornikov v Cordobi je kapitulirala.

Francija.

Po pariških voglih so nabiti veliki lepaki, ki pozivljejo francozki narod, naj prične agitacijo proti ruskemu carizmu in tiraniji. Slavna policija, ki vidi v vsakem pojavu proti tiraniji že krvavo revolucijo, se skrbno pripravlja, da ne bode na shodih prišlo do izgrediv.

Italija.

Dogodki v Petrogradu so napravili velikanski utis na italijanske delavce. Da izrazijo svojo solidarnost do ruskega naroda, ki trpi pod nagajko ruskega carizma, se je v

mestu Livornu proglasila občna stavka za 2 dni. Vsled tega sklepa je zastavkalo 15 tisoč delavcev. Talijanska vlada se boji, da bode ta izraz solidarnosti do ruskega naroda zadobil posnemanje tudi v drugih večjih talijanskih mestih.

Tudi v Italiji se uči v šolah znano zapoved božjo: Ne ubijaj! Kako krščanska talijanska vlada spojnjuje to zapoved, kaže najbolje ta le statistika o vladnih umorih.

Večinoma so bili stavkujoči delavci, ki so žrtve uniformiranih biričev: 27. jun. 1901 so bili trije delavci ustreljeni v Verra Ferrara, 5. avg. 1902 je bil vstreljen en delavec v Cassano delle Murge, 8. sept. 1902 je bilo 5 delavcev vstreljenih v Candelí. Dne 13. okt. so biriči umorili 2 delavca v Giarratani in dne 25. febr. prihodnjega leta je tri delavce v Petacciatu doletela ista usoda. Dne 21. marca 1903 so Canaiomonu bili trije delavci umorjeni. Dne 31. avg. istega leta je bilo umorjenih kar sedem delavcev.

Tako bi lahko nadaljevali še naprej, kar dokazuje, kako talijanska vlada razume zapoved: Ne ubijaj! Stara pesem! Vlada vsakere države hoče stati nad človeškimi in božjimi zakoni, nad zakoni istega boga, o katerem trdi, da ji je bog radi tega podelil moč, da se ljudstvo v pobožnosti in ponižnosti valja na trebuhu pred njo.

Nemčija.

Državni kancelar pl. Buelow je na brzojavko odbora stavkujočih premogarjev odgovoril, da bode skušal pozvati še enkrat delodajalce na skupno konferenco, da rad sprejme zastopnike delodajalcev in delojemalcev, da bi se pričela vršiti pogajanja.

Soc. dnevnik "Vorwaertz" v Berlinu je apeliral v daljšem članku na občinstvo, naj v četrtek izreče svoje ogorčenje proti hudodelstvu, katerega je izvršil ruski carizem nad ruskim narodom.

Pri otvoritvi raztave avtomob.lov v Berlinu, pri kateri je bil navoč tudi nemški cesar Viljem, edini, se je kar trlo policajev. Nemški Kaligula se trese vsled dogodka v Petrogradu za svoje življenje.

Turčija.

Knez Glica, predsednik albanske lige je izjavil, da je 30 tisoč Albancev pripravljenih pričeti sponladí z ustajo, da se otrasejo turškega jarma.

Oficijelno se poroča, da je vojaštvo v bitki porazilo uporne Arabce in obvarovalo Sanao, glavno mesto province Yemen, da ni prišlo v pest Arabcem.

Angleški minister zunanjih del, Landsowne hoče predlagati velesilam krščanskega generalnega guvernerja za Macedonijo.

Temu predlogu je pritrdila le Italija, ker je predlog namenjen proti mahinacijam Avstrije v Macedoniji.

Oseparjeni Indijanci.

Hare, škof episkopalne cerkve v južni Dakoti potrjuje trditve Barda, senatorja iz Californije, da se je denar, ki je bil namenjen Indijancem v podporo porabil za katoliško cerkev. Farska bisaga že res vse požre!

Boljši ljudje.

V pravdi Dodge Morse v New Yorku so zaprli 5 oseb iz med višjih deset sto radi krive prisige. Charles Morse je znani kralj ledu v New Yorku in večkratni milijonar. Človek se mora že v resnici bati, da se bode svet podrl, če že taki ljudje po krivem prisegajo, ki so glavni stebri današnje roparske družbe.

Ameriške vesti.

V prilog hrvatskemu narodu.

Na poziv, Hrv. narodne obrane, katerega je izdal odbor tega kluba ob priliki predavanja dra. Ante Trešić Pavičića iz Dalmacije, so se sešli v nedeljo dne 5. febr. zvečer v "Narodno dvorano" 587 S. Centre Ave., sledeči slov. narodi ozir. zastopniki: Čehi, Hrvatje, Slovenci, Bulgari, Srbi in Slovaki. Vsak teh narodov je imel pravo, poslati na oder po enega govornika, kateri je govoril v svojem jeziku v smeri postavljenega programa. Govorili so v hrvatskem, češkem, slovenskem, srbskem in slovaškem jeziku.

Sodr. Josip Zavrtnik, govornik v slovenskem jeziku je narisal korupcijo avstrijske in ogrske vlade ter v kratkih jednatih besedah dokazal, da je avstrijsko-ogrsko politika sezidana na krivicah narodov. Govornik pravi: Mnogo je bilo potreba žrtve, da se je odpravilo fevdalno suženjstvo, katero je podpirala vsaka vlada, računajoč na nezavednost mass, istotako bode potreba še mnogo žrtve, dokler nepadе današnji gnjili sistem. Ob freteničnem ploskanjem občinstva je dejal: prav zato, ker smo na stališču, naj se vsak poedin narod osvobodi vseh spon, ki ga tlačijo in onemogočujejo njega duševni in gmotni razvoj, se stem popolnoma soglašamo s protestujočimi brati Hrvati, ter izrekamo v imenu teh načel, solidarnost.

S socijalističnega stališča je govoril tudi sodrug Karel Pergler za Čeha. Naslikal je v jasnih barvah avstro-ogrsko dinastijo, kot pravo navihano ciganko. Povdarjal je, da se mora narod, edini narod sam vzdigniti, in to v imenu človečanstva, ne pa v imenu narodnih fraz, ali s kakšnim poverjenjem nerazrednih slojev.

Konečno je sledil komers. Sodelovali so pa slavnosti: Hrv. pev. zbor "Zora", slov. del. zbor "Orel" in tamburaški zbor.

Maškarada "Slovenije" v Chicagi.

Kakor skoraj vsako leto, tako je tudi letos privedilo slov. podp. društvo "Slovenija" svojo šesto veliko maškarado. Med najbolj karakteristične maske je bilo razdeljenih 14 daril v vrednosti \$150. Priznati je treba, da so ene maske bile vprav času primerne. Opazili smo med ostalimi: možko masko, ki je predstavljala "boj za svobodo". Zopet druga karakteristična maska je bila tip in slika coloradskih štrajkarjev, predstavljala je, kako je pustil sistem Peabodizma privezati vse voditelje unionizma na telegrafične drogove. Videli smo tudi Kuropatkina z lesenim konjičkom in več drugih lepih mask. Med ženskimi maskami smo zapazili predstavljajočo masko S. N. P. J. tako tudi "naprej" za S. N. P. J. Opazili smo tudi masko, ki je predstavljala "vzhod slov. socializma", nadalje Slovenke v narod. noši itd. Sploh je bil večer, ki je dokazal, da smo Slovenci v Chicagi na vsakem polju bistri opazovalci raznih pojavov.

Ponosni ravnatelji.

Ravnatelji raztave v St. Louisu so jako ponosni, da so vrnili vladí \$4,600.000, katere jim je vlada posodila.

Mi mislimo, da bilo bolj pametno, če bi tistim ljudem vrnili najprvo denar, ki so ga v to podjetje vtaknili, ki so najbrže še tisto izgubili, kar so imeli. Vlada bi bila gotovo lože čakala na denar, kakor nekateri državljani, ki so zadnji groš vtaknili v raztavno podjetje.

Javna tajnost je, da je vlada ča-

kala komaj na to, da bi ravnatelji ne plačali ob terminu dolžne svote, ker bi prišlo potem do preiskave, ne toliko radi tega, da bi vlada dobila svoj denar, ampak da bi se razkrinkala vsa sleparstva, ki so se zvršila na raztavi. In to je vzrok, da je stiska postala čednost.

Steber današnje družbe.

C. E. Bentley, reverend v Lincolnu, Neb., znan meščanski politikar je dne 5. febr. umrl v nekem tamonjem samostanu, v katerem device za denar prodajajo svoje telo. Božjega agenta je zadela srčna kap v naročaju duhovnice Venere. Kdo ve, če ni bila to božja kazen? "Nova Dom." bode najbrže trdila, da je brumni gospod sladko v Gospodu zaspal.

Bogatega sleparja utaknili pod ključ.

V New Yorku so zaprli William Hunta, predsednika čikaške pan ameriške banke, ki je šla v Chicagi rakom živžgat in žabam pet. Oškodovani so večinoma sami delavci, katere so prefrignali lopovi okradli za njih prihranke. Tacih bank je na stotine po Ameriki. A kljub svarišu nosijo in zaupajo delavci svoj težko prisluženi denar sleparjem v fraku in cilindru.

Sleparji z zemljišči so podkupili porotnike.

V Portland, Oregonu je moral Charles Phelps odložiti svoje mesto kot porotnik, ker se mu je dokazalo, da so ga sleparji z zemljišči podkupili. Sedaj ne sme zapustiti svoje hiše, dokler ne bode obravnava proti sleparjem končana. V veliki republikli "vrljih" in "svobodnih" mož v resnici ne bode še tako kmalu izumrl rod sleparjev.

Pamet naših denarnih aristokratinj.

Na shodu društva "Society for political study", na katerem so bile navzoče samo dame-milijonarke, so te "fine" dame izjavile, da je hudodelstvo, že imajo siromašni stariši otroke.

Ne glede na to, da je surovo in barbarično, če se zahteva, da naj bi se dete že v maternem telesu umorilo, bi morale te dame-lenuhinje pri vtmeljavanju tacih predlogov vendar malo pomisliti. Ako bi rod siromakov danes izumrl, potem bi morale te bogate lenuhinje lakote na cesti poginiti, ker same niso sposobne za delo.

Naša naselniška gosposka.

Slavno vladanje komisarja Williama na Ellis Islandu se bliža koncu. Ali iz njegovega delovanja posnemamo, da hoče pokazati še enkrat svojo moč napram siromašnim naseljencem. Dne 2. febr. t. l. je komisar Williams dosegel svoj najvišji rekord. Od 1858 naseljenec, katere sta pripeljala parnika "Slavonia" in "Deutschland", in sicer prvi 1632, drugi pa 217, je bilo odkazanih inkviziciji 417. Ako h tem nesrečnikom prištevamo še 434 deterniranih na Ellis Islandu, ki se bodo tekom prihodnjih dni zagovarjali pred inkvizicijo, tedaj je nad 800 naseljencev v preiskavi. Ako pomislimo, da so nekateri naseljenci prodali ves svoj imetek, da so plačali drago prekomorsko vožnjo, da so prišli popolnoma na beraško paličo, ako se jih vrne v Evropo, tedaj je tako postopanje nečloveško.

Sodba izvedencev.

Minoli teden je v rovu "Hecla Mine" v Calumetu plast rude ubila Charlesa Martina. Nekaj minut pred nesrečo so izvedenci preiskali rovi in izjavili, da je popolnoma varen. Tudi izvedenci se zmotijo, izsesani delavci morajo pa njih zmote plačevati s svojim življenjem.

Razmotrivanje proletarca.

Kdo je proletar? Človek, ki živi o dohodkih, katere si pridobiva z delom in ki je v to svrhu prisiljen prodati svojo delavno moč. Tu ni razlike, če kdo prodaja kapitalistom svojo duševno ali pa telesno silo. Za duševnega delavca kakor za ročnega delavca velja isti izrek: Delaj in stradaj! Oba se morata boriti z bedo, lakotjo in družimi neprijetnostmi človeškega življenja. Radi tega sta naravna zaveznika in borita bi se morala z rano ob rami proti svojemu skupnemu sovražniku — kapitalizmu.

Ali dandanes še nismo tako daleč! Mej ročnim in duševnim delavcem dandanes še jako piškava solidarnost. Ročni delavec je nezupljiv napram duševnemu delavcu, marsikateri ga pa sploh ne pripoznava za delavca. Marsikateri duševni delavec pa že samega sebe priteva frakarjem in zaničljivo gleda ročnega delavca, ker si mora slednji s svojimi žuljavimi rokami služiti vsakdanji kruh.

In kdo ima največji dobiček od tega razpora mej duševnimi in ročnimi delavci? Ničče drugi kakor kapitalist, ki se pogostokrat še trudi, da bi razpor mej duševnimi in ročnimi delavci še povečal. Dokler so si proletarci med seboj v laseh, toliko časa žanjejo le kapitalisti, ker izkoriščajo duševno silo enega in telesno silo drugega le sebi v korist.

Ze to bi moralo zadostovati, da se združijo tesno duševni in ročni delavci v skupni organizaciji proti svojemu najljubejšemu sovražniku, vseničujočemu molohu — kapitalizmu.

Proti predsodkom se je težko bojevati. Ako hočemo izvojevati zmago vsem izkoriščancem, potem je nujno potrebno, da vsi, ki resno mislijo na osvoboditev trpečega človeštva, z vso silo pobijajo take predsokde, ki so občnosti le v škodo.

Ljubezen in glad vladata svet, tako pojejo nekateri pesniki. O ljubezni katero pesniki tako krasno opevajo, je malo čuti v današnjem industrijelnem vrvenju, v današnji družbi, ki uči: "Vsak naj sam zase skrbi, bog pa za vse!"

V tem lovu za denarjem v današnji družbi se pač zrcalijo nevošljivost, lakomnost, skopost, napuh, trdosrčnost, hudobnost in glad. A ljubezni, prave ljubezni do svojega bližnjega najdemo prav malo. In se ta ljubezen kolikor jo opazamo, klije le mej tlačnimi, delavskimi sloji.

Ali toliko očitne je, da glad vladadandanes ves svet, ki z demon-skoro silo pritiska na siromake, da prodajajo svojo delavno moč kapitalistom, da siromašne ženske prodajajo svoje telo. Glad je vtvaril novodobnega sužnja, poleg njega pa tudi prostitucija.

Socializem pa hoče glado vzeti njegovo demonško moč s tem, da hoče ustvariti človeško družbo, v kateri bodo kruha za vse. Kdor gladi, bi moral ustopiti v vrste socialistov, bi moral iti z njimi v boj za preustvarjenje današnje družbe, ker je to edina pot v boljšo bodočnost.

Kedar bode večina, ki trpi vsled današnjih krivičnih družabnih razmer glad in pomanjkanje, uvidela, da je treba preosnove, potem tudi rešitev iz meznega tlačanstva ne bode izostala.

Josip Logačan.

Iščemo slovenske agente.

Iščemo agente in zastopnike v raznih mestih Zdr. drž. da bi prodajali naše zlate, sreberne in nikel-naste ure.

Mi torej iščemo Slovane, ki bi potovali z našimi ameriški prodajalci, nosili njih vzorce, bili njih pomočniki in tolmači.

Mi damo \$20 na teden plače, ali provizijo stalnim agentom, \$15 na teden pomočnikom in tolmačem.

Le pošteni in pridni ljudje naj se zglašijo. Pošljite nam Vaše natančen naslov.

Great Eastern Watch Co.
Bo. 541 dept., 13
New York City.

Kralj Matjaz

Zgodovinska povest.
III

Težkega srca in z dušo, v kateri so valovala najrazlinejša čuvstva in ji gnala kri v glavo, je prišla gospa Regina domov. Iskala je miru, a ga ni mogla najti. Vedno in vedno so se njene misli vračale na Verd, k ponosnemu možu, ki je bil pripravljen žrtvovati vse in celo samega sebe, da svojemu narodu pomore do boljše prihodnosti in odpre pot pravim naukom Zveličarjevim. Noč je bila mila, bila je noč, ko se rode ljubavne narodne pesmi. Gospa Regina je sedla k oknu in opazovala veličanstvo spavajoče prirode, ali naj se je še tako premagovala, njene misli so begale vedno nazaj k Antonu Magajni.

Naposled je vžgala luč in vzela v roke sveto pismo. V njem je vedno našla tolažbo. Odkar ji je Magajna pokaril sveto pismo v prevodu, se ji je zdelo, kakor da se je seznanila z nekaj popolnoma novim. Ze čez petnajststo let so se oznanjali nauki Zveličarjevi, ali šele odkar je sama čitala evangelije, je te nauke pojmla. Bilo ji je tako, kakor da pri čitanju sliši Zveličarja samega in moč njegove osebnosti, njegovega življenja, njegovih navodil, jo je kreplil in jo povzdigoval nad vse skrbi in bolesi.

Počasi je listala po knjigi, čitaje zdaj tu zdaj tam nekaj vrcic.

— Zakaj ne dajo papisti te knjige narodu v roke, se je vpraševala gospa Regina. Zakaj jo tiskajo samo v jeziku tistega rimskega višjega biriča, ki je dal Zveličarja na križ pribiti, zakaj se vrsje vsa cerkvena opravila papistov v tem jeziku, ki ga skoro nihče ne umě? Ko bi papisti ne bili Zveličarjevih naukov pokvarili in popačili, ne bi sv. pisma prikrivali!

Zopet je pod prsti zašumel list in njeno oko je obstalo na poslanici Korinčanom. "Sedaj pa ostaja vera, upanje in ljubezen, to troje — največja od njih pa je ljubezen."

Njena bela, krepka in vendar žensko lepa roka je omalnila in knjiga je zdrknila na tla. Misli in čuvstva, ki jih je vzbudila poslanica Korinčanom v njenem srcu, jo je tako prevzela, da je trepetaje, začela razgretosti in notranjega nemira, vstala in iskala hladila pri oknu. Naslonila je glavo v dlan in zopet zrla v noč. Pred njo je ležal odprt svet v jasni mesečini in videlo se ji je, kakor da gleda, kako gre življenje mimo nje iz večnosti v večnost, stalno in zanesljivo, vedno nepremično v isti meri, podvrženo le eni moči, kateri ni kos nobena druga še tako mogočna sila, podvrženo zakonu vseh naravnih zakonov. Ali bi moglo to vsemirje sploh obstajati in se prenavljati iz večnosti v večnost, ko bi ne bilo te veličastne notranje moči in ali more biti ta moč kaj drugega kakor ljubezen, kateri nobena sila in stvarstvu ne more kljubovati?

Gospa Regina ni mogla dobiti odgovora. Dihala je čedalje težje, srepo z gorečimi očmi je zrla v svetlo noč in gori proti temnomodremu nebu, na katerem so blestele in se smehljale zvezde. Trepetala je po vsem životu in krčevito stiskala roke, kakor bi se borila s fizičnimi bolečinami. Naposled pa je počasi sklonila ponosno glavo, sklenila roke na prsih in kakor da je bila v težki borbi premagana dihnila komaj slišno "— — —"

"Sedaj pa ostaja vera, upanje in ljubezen, to troje — največja od njih pa je ljubezen."

V samostanu v Bistri je vladala tihota. Solnce je pripekalo s tako močjo, da je zemlja rahlo pokala; drevesa so pripogibala svoje veje, je, kakor bi omagovala in cvetice na vrstu so se pripogibale na razne strani, kakor bi umirale žeje.

Menihi so se bili poskrili v svoje celice, kajti ta dan sta se bila prijor Ahacij in pater Celestin zopet sprla in se razšla v silnem sovraštvu.

Celo samostanski stražarji in hlapci, ki se sicer za meniške prepire niso dosti menili, so bili ta dan vznemirjeni, ker se je to pot prvič primerilo, da je prijor Ahacij pogegnol samokres iz svoje halje in pomeril na patra Celestina. In če bi drugi menihi ne priskočili, bi se bil v samostanskem refektoriju zgodil umor. Prijor Ahacij je po tem prizoru ostal v refektoriju in se kakor blazen zalival z vinom. Časih ga je prevzela strast in začel je biti s pešmi po mizah in rjuti v svoji togoti kakor ranjena zver, potem pa je zopet omahnil na klop in jokal naglas. Vsi samostanski prebivalci so vedeli, da v takih dnevih ni z njim ničesar govoriti in da ga je treba pustiti v miru, kajti v svoji jezi in v svoji bolesi je bil prijor Ahacij strašen.

Med tem, ko je prijor Ahacij divjal in jokal v refektoriju, se je pater Celestin tiho priplazil iz svoje celice. Stopal je po prstih in previdno odprl je velika železna vrata, ki so vodila iz hodnika v podzemse prostore in katera je za seboj zaklenil. Po temnih vlažnih stopnicah je taval dolj do globoko pod zemljo ležečih kleti, kjer so bile samostanske ječe. Medla luč, prihajajoča iz jako ozkih odprtih ob stropu je le toliko razsvetljala hodnik, da se je spoznalo čje je zunaj dan. Pater Celestin je užgal luč in šel proti koncu hodnika, kjer je bila velika, popolnoma temna podzemska dvorana. Na gornjem koncu te dvorane je visel velik križ. Pater Celestin je užgal dve veliki plamenici, ki sta bili pritrjni ob obeh straneh križa. Rdeča luč je grozotno razsvetljala šiiri prostor in strašna orodja so bila razpostavljena po dvorani. Ta dvorana je bila samostanska mučnica in iz nje so vodila posebna vrata v celice onih, ki so bili obsojeni na mučenje.

V očeh patra Celestina je zažarel ogenj inkvizicije. Ljubil je kri, človeško kri, zaradi njene barve, zaradi njenega duha, ki ga je bolj opijanal ko najmočnejše vino, zaradi strašne in vendar grozotnoprijetne razburjenosti, ki jo je v njem provzročila.

S tresočimi rokami je odklenil mala vrata in tiho kakor fant pri vasovanju, zaklical: Ester!

Iz temne celice ni bilo odgovora.

— Ester! Pridi k meni! Ester, jaz te ljubim. Če hočeš biti moja, ti položim vsa bogastva pred noge in bom tvoj suženj. Samo ljubi me, zakaj jaz te ljubim, Ester, jaz te ljubim blazno in te raje umorim, kakor da bi te pustil od tod.

Milo, skoro pretresujoče so se čule te, neskončno strast razodevajoče besede. Odgovora pa pater Celestin ni čakal. Naenkrat je kot hijena na svoj plen planil v celico in za lase privlekel iz nje mlado popolnoma golo žensko ter jo pahnil v dvorano.

— Ti me ne ljubiš, ciganska kača, ti me zaničuješ? Čarovnica si! Vklenila si me v svoje spone, da bi me ugonobila. V možganih mi vre in v očeh mi gori. Kri! kri!

Kričaje strahoma v silnem obupu je Ester bežala na stran. Zagnala se je v vrata, a ta so bila zaprta. Zagnala se je novič, a med tem je bil planil pater Celestin k zidu, strgal z njega bič, ki je tam visel in se zapodil za ciganko. Bič je zaživžgal po zraku, tlesnil dvakrat, trikrat na kožo gole ciganke in se ogletel njenega života. Ester se je s strašnim krikom zgrudila na tla. A ko je pater Celestin pri svitu plamenic zagledal kri, rudečo in gorko, začelo, kot žare rubini, ko je zagledal raztrgano meso, iz katerega je odtekalo življenje, tedaj je vrgel bič od sebe in v blazni strasti začel poljubljati te rane, kakor bi hotel popiti odtekajočo kri. In ustne njegove so šepetale:

— Ljubi me, Ester, ljubi me — jaz te ljubim neznansko.

Ko ga je pa ciganka, prišedši zopet k zavesti, pahnila od sebe, jo je srdito zagrabil za lase in jo vlekel nazaj v njeno celico, roteč se srdito:

— Pa pogini tu! Dokler sem jaz živ, ne prideš iz ječe, če nečeš biti moja.

In zopet ga je obšla divja jeza,

hrepenenje po krvi, želja, videti raztrgano meso in v neznanskih mukah trepetajoča človeška telesa. Pobrall jo je bil in hodil od celice do celice in iz vseh teh celic je odmevalo žvenketanje verig, tleskanje biča in obupno bolestno vpitje, ki se je izgubljalo po širnem hodniku.

Do ene same celice ni imel pater Celestin ključa, do celice, v kateri je umiral Erazem pl. Obričan. Gre-doč mimo vrat te celice je pater Celestin odprl lino, pri kateri je jetnik dobival kruh in vodo, in s porogljivim glasom zakljal:

— No, visokoblagodni gospod Erazem, kaj še ne boš preklical svojih besed? Ali naj ti tortura odveže jezik? Česa še čakasz?

Zamolkelo se je čulo iz grozne celice:

— Čakam, da pride moj čas — kakor sv. Janez v puščavi.

Pater Celestin se je zasmeljal na ves glas tako, da je donelo po vsem hodniku smeje je zaprl lino ter smejje odšel, ne menceš se za sledove krvi na njegovi meniški halji.

IV.

V samostanu je bilo še vedno tako kakor da je vse izmrlo, ko je pater Celestin prišel iz podzemskih ječ. Nikjer ni bilo videti človeka, od nikoder ni bilo slišati glasu. Pater Celestin je najprej prisluškoval pri refektorijskih vratih ali niti najmanjši sum mu ni izdal, če je prijor še notri ali pa se je že umaknil. Polagoma in previdno je odprl vrata in uzrl prijorja Ahacija, ki je, držeč ostanek razbitega vrča v roki, ležal brez zavesti sredi dvorane. Na lice patra Celestina je legla senca porogljivega prezira.

— Zopet se je opijanal, da si pomiri vest zaradi tiste krive prisegice, se je rogal pater Celestin. Bedak! Ze desetkrat je dobil odvezo, sto odpustkov si je že zaslužil, in vendar ne najde miru. In to je mož? To naj bo gospodar mogočnega samostana vladar toliko sto podložnih kmetov, zaščitnik vere in strahovalec krivovercev?

Pater Celestin je uprl roke v boke in brenil brezzavestnega prijorja z ного. Ali prijor se ni premaknil, ležal je na tleh, kakor da ni več življenja v njem.

— Treba bo, da se ga odkrižam, je govoril pater Celestin sam sebi. Teh bojev z njim sem se naveličal, četudi sem ga še vedno podvrnil svojji volji. Čas je, da odstranim edino oviro, ki mi je na potu do prijorskega prestola.

Počasi je hodil pater Celestin nekaj časa po dvorani, sanjajoč o velikem zlatem križu, ki ga bo nosil na prsih, o velikem ugledu in vplivu, ki ga bo imel, o sladkosti, ki jih bo užival, kakor doseže svoj cilj. Sanjal je razkošne sanje in le včas je zatmel njegov pogled in zado-bil tisti strahoviti izraz, katerega so se podložni kmetje vselej talo prestrašili, da so se križali, med tem ko so ženske popadale na kolena.

— Pater Celestin je stopil k oknu in pogledal na dvorišče. Tam je na kamni klopi pri vratih sedel stražar in se pogovarjal s kmetskim cvetočim dekletom, ki je ponižno stalo pred njim z molkom in roki in dasi zbegano, vendar ponižno prenašalo masne dovipe, s katerimi jo je nadlegoval stražar. Ustnice patra Celestina so se raztegnile v oduren smehljaj.

— Te tridnevne eksercicije za ne-vesto so izvrstno izur, so je cinično smejal Celestin. Zdaj je pater Teodorik na vrsti, da vpelje to dekletce v misterije sv. zakona. No, Teodorik je teoretično in praktično izvežban in opravi svojo stvar dobro. In čez nekaj časa, ko je dekle natančno premotril, je dejal sam sebi:

— Ko bi Teodorik ne bil tako zanesljiv in zvest moj pristaš — to dekletce bi mu gotovo prevzel.

V samostanu je začelo postajati živo. Posamezni menihi so zapustili svoje celice in šli na vrt. Celestin je poklical enega izmed menihov na pomoč in je z njim še vedno brezzavestnega prijorja Ahacija odnesel v njegovo stanovanje. Menihi so se sprehajali po vrtu in uganjali svoje šale s patrom Teodorikom in se mu pontujali za pomočnike pri eksercicijah s kmetsko nevesto, ki

je vdano sledila stražarju, ko jo je peljal v sobo, kjer so se morale neveste samostanu podložnih kmetov tri dni in tri noči pripravljati za sv. zakon in kjer so menihi v tihih nočeh utrjali že toliko dekliških cvetov. Pater Celestin je bil eden najglasnejših med menihi. Za vsacega je imel prijazno besedo, z vsakim se je šalil in mu vcepjal mnenje, da so menihi rojeni ne zato, da bi živeli kot asketje, odljudeni in odmrli svetu, nego da bi bili gospodarji in vladarji zemlje in ljudi in da imajo kot taki pravico do uživanja, kakor so drugi rojeni, da delajo. S temi nauki in ker je menihom šel vedno na roko ter jih navajal k razkošju, k uživanju in k razuzdanosti, pa tudi k brezobzirnosti in krutosti napram podložnim kmetom, si je pridobil med menihi tako trdno zaslobo, da je bil prijor Ahacij proti njemu brez moči.

Dolgi Laban je iz samostanske stražnice jezno gledal na sprehajajoče se menihe. Bolelo ga je, da postane kmetsko dekletce, ki je prišlo na duhovne vaje v samostan, žrtve meniške pohotnosti in jezilo ga je, da nima moči, to preprečiti. Njegova jeza je še narasla, ko je med menihi zagledal! Simona Kozino, bratranca vrhniškega župnika, ki je prihajal skoro vsak dan v samostan in posebno občeval s patrom Celestinom. Dolgi Laban je Simona Kozino sovražil iz vsega srca, kajti vedel je, da ščuje in nagovarja Celestina na vedno hujše postopanje proti kmetom in da vedno napoveduje menihom, da ima kmet sicer človeško, neumrljivo dušo, drugače pa da ni pravi človek, nego bitje, ki stoji med človekom in med živino in ki se ga mora z delom, z bičem in s stradanjem krotiti.

Ta dan je bil Simon Kozina posebno razburjen. Mahal je z rokami in okrog njega zbranim menihom skrivnostno pripovedoval o svojih razkritjih.

— Le verjemite, tam pri Bevkah se nekaj posebnega pripravlja. Anton Magajna je skoro vsak dan tam. V kočii, kjer kričaje v Vrhniko in njegovi lovci, kadar streljajo jerebice in race, časih tudi kmet-ske goske pestujejo, tam so večkrat skrivnostni sestanki. Strašni naklepi se kujejo proti samostanu in zna se zgoditi velika nesreča, če ne bodete previdni. Danes o polnoči bo zopet tak sestanek.

Pater Celestin se je tiho smehljaj, kakor da bi nič prav ne verjel besedam Simona Kozine.

— Zadnjič ste ravno tako govorili, a ko so prišli poslani stražarji, so našli v kočii dve stari ženski.

— Seveda niso ničesar našli. Ker znata ženski čarati, sta lahko obvarovala zarotnike pred pretečo jim nevarnostjo. Dokler bodete pošiljali samo stražarje, ne bodo ničesar opravili. Vi sami, pater Celestin, se morate postaviti na čelo stražarjem, da premagate in zagovorite čarovniijo pravočasno. In z Najsvetejšim morate iti, če ne bo ves trud brez uspeha. Saj vas tudi v samostanu varuje samo Najsvetejši.

Menihi niso vedeli, kaj bi storili. Živeli so v vednem strahu pred kmetskimi ustajami, dasi je bil samostan dobro utrjen in zastražen ter zagotovljena vojska pomoč iz Ljubljane.

(Dalje prihodnjil.)

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
 SVETOVNI, PRENOVLJENI
 "SIDRO"
Pain Expeller
 kot najboljši lek zoper
**REUMATIZEM,
 POKOSTNICO,
 PODAGRO itd.**
 in razne reumatične
 neprilike.
 SAPO: 23ct. in 50ct. v vseh lekarnah
 all pri
F. A. Richter & Co.
 215 Pearl Street,
 New York.

Kdo je kriv?—Sam?

*Slika iz delavskega življenja.
Spisal Ivan Molek.*

Strasna zima je okoli in okoli. Več čevljev debel sneg pokriva hrib in plan, in njegova zvesta družica, neumljena burja, divja brez odnehanja že nekoliko dni.

Blagor onim, kateri imajo vsega zadosti! Oni — zavarovani pred snegem in burjo — v toplih sobah lahko nadadljejuje svoje razkošno življenje!

Tako vzdihne marsikateri — revež, trpin; vzdihne tisoče in tisoče revežev in trpinov, ko trpe v mrazu, v gladi, trpe vedno osiroteli — tlačeni, dokler jim ne vgasne bomo življenje. Umirajoči se vzdihujejo: Blagor onim, ki imajo vsega zadosti —! Da, da, blagor onim . . .

John Bornik je povzli skromno večerjo. Zapel si je sukujno, obkrel površnik, ter se je naglo ozrl na uro. Bilo je polu šestih.

„Treba bo iti na delo, Annie — dejal je ženi — pripravi mi jedilno posodo.“

„Ali ne bi mogel nocoj ostati doma, John. Zunaj vihar strasno razsaja in mete s snegom; bojim se, da prebež v tej borni obleki. Komaj si vstal iz postelje, na katero te je bila položila bolezen in si še preslab, da bi premagal vse ovire. Samo za nocoj ne hodi delat, John.“

„Nikakor ne, draga Annie! Ti ne veš, kako hudičeve „bose“ imamo. Svinje so, ne pa ljudje! Ako nocoj doma ostanem, me jutri gotovo odstavijo. Tako se je zgodilo z drugimi že neštokrat. Kaj jim je do jednega, revnega delavca, ko pa imajo na razpolago sto in sto brezposelnih ljudi. Da zgubim delo, kaj bi midva potem počela s tremi, drobnimi otročki. Dela se zdaj, v tej strašni zimi težko dobi kje drugje, in kakor veš, gotovina nama je tudi pošla. Pa kaj bi ti razlagal, saj veš vse, kakor jaz. Le brez skrbi bodi, ljuba žena, in pojdi lepo spat. Čutim se dovolj krepkega za pregaziti ta sneg in zamete do rudnika. Ko pridem pa tam, potem je pa vse dobro. V jami je dovolj vroče; ni mraza niti burje.“

„Oh, tako se bojim za te, John; toda ne bom te motila v tvojih sklepkih. Pojdi in se varuj!“

„Lahko noč, Annie!“

„Lahko noč, John!“

In Bornik je nategnil kosmato kapo na ušesa, vzela posodo z malico v roke ter odšel v temno, viharno noč . . .

V rovu, v katerem je delal tisto noč tudi John Bornik, bilo je videti živahno gibanje delavcev. Ure, žepnice, katere so imeli nekateri, kazale so vsim dvanaesto uro — polnočni čas. Prišla je jedna ura počitka in rudarji so ustavili mašine, katere z močnimi, jeklenimi svedri vrtajo trdi sklad dragocene rude. Drugi delavci so pometali lopate in drugo orodje, ter polegali po deskah, da se odpočijejo, obrišejo pot in malo prigriznejo.

Bornik je delal z dvema tovarišema na dnu takoimenovanega jamiča (Schacht, Shaft). Isti je vodil iz glavnega rova po strani v globčino. Rudarska družba ga je začela dolbsti z namenom, da pride po najkrajšem potu čez sklad živih skal do bližnje bogate žile. In na dnu tega jamiča so trije možje — med njimi John Bornik — nalagali kamnjenje v železne vozičke, katere je vlekel, nalašč zato napravljeni stroj z jekleno vrvojo gori v glavni rovi.

„Ta je zadnji pred polnočjo“ — dejal je eden — ko je bil zopet voziček poln. Zagnal je lopato daleč na stran ter pogledal na uro. „Deset minut do dvanaest; čas je, da se za nekaj časa izidemo iz tega peklenkega žrela! Ne verjamem, da bi bilo v peklju bolj vroče!“

Rekli si je s kunjno brisal preobilni pot, ki mu je curel iz kože do pasu, nagega života. Vsi trije so namreč delali brez srajce, samo v hlačah in čevljih; umazana, mokra, tudi na več krajih opraskana koža, se jim je čudno svetila pri medli svetlobi, majhnih rudarskih lampic.

„Jaz imam tudi že zadosti — rekel je Bornik — komaj še diham v tem kotlu! Pojdimo!“ Nataknil si je svetilko na trdi, smolnati klobuk,

ter skočil na polni voziček, na katerem sta njegova tovariša že sedela, da jih popelje gori k malici.

„Pozvoni, John — dejal je tovariš, ki je sedel na sredi — polnoči je že!“

In John Bornik se je stegnil iz vozička ter prijel za žico, ki je vodila zraven tira do zvončka. Potegnili so trikrat, v znamenje, da naj vleče gori. V tistem trenutku pa, ko je Bornik vlekel za žico in objednem skočil nazaj na voz, podrnilo mu je naenkrat v mokrih hlačah, omahnil je — in revež je padel na tih, in to ravno v tistem hipu, ko je, na dano znamenje, stroj — voz potegnil. Tovariša sta naglo, kakor blisk, skočila iz voza na stran, ter potegnili oba naenkrat za žico, hotela ustaviti stroj. Vlekla sta neprestano, kakor da bi hotela debelo žico vtrgati, toda — zastoj! Strojvodja, ali ni zvonjenja slišal, ali ni hotel slišati, odprl je stroju vso gonilno moč in voziček je z neznanom hitrostjo drvil z nesrečnim delavcem pod seboj, navzgor po tiru.

Bornik je presumljivo ječal. Samo glava in leva roka gledala mu je izpod voza, ostalo truplo pak je drgnila strašna teža po ostrem kamenju, ki je trgalo z njega obleko, kožo — kosce mesa . . . Njegova tovariša sta vpila — grozno vpila na pomoč in vlekla za zvonček — zastoj! Petdeset čevljev visoko je že vlekel voz nesrečnega; tam je bil pa postavljen čez tir lesen valjar, na katerega se naslanja železna vrva. In ko je prišel voz s svojo žrtvo do tega valjarja — začutil je strojvodja gori v glavnem rovu, da na tiru ni vse prav . . . Stroj je hrumel, pokal, cvilil — ustavljal se.

Cincink! oglašil se je zvonec nad strojem. Strojvodja je naglo zaprl gonilno moč.

Prepozno —! Prepozno —!

Cink —! Cink —! Cink —! Cink —! zapel je zopet zvonec zaporedoma, v znamenje, da naj gredo ljudje na pomoč.

Zbrani delavci so se naglo spustili navzdol v jamič. Ko so pa prišli na lice mesta, zazrli so grozen prizor. Voziček je bil vržen iz tira in pod njim se je — odrgnjeno, krvavo Bornikovo truplo — brez glave in leve roke — počasi kotalilo po tiru na dno . . .

Molče in z mračnimi obrazi pobrali so rudarji zmečkane ostanke svojega nesrečnega tovariša, odpretili jih do glavnega vhoda, odkoder so jih na vpenjači potegnili na površje . . .

Drugi dan po tistem objavili so vsi, mali in veliki kapitalistični listi notice, katere so vse strinjale v sledečem:

Zopet nesreča v rudniku. — John Bornik, pristojen v Avstrijo, star 26 let in oženjen, ponesrečil se je zadnjo noč, dne 13. januarja, v 37. rovu, rudnika št. 3. Padel je pod voz poln materijala, kateri ga je popolnoma zmečkal in mu odtrgal glavo in levo roko. Ker je pa rudarska družba dotičnim delavcem iz jamiča v 37. rovu, rudnika št. 3. prepovedala voziti se gori na polnih vozičkih, zatorej ni obvezana izplačati svoje \$500 dedičem sedaj ponesrečenega Johna Bornika.

Tako je tudi bilo.

In sedaj so prišli žalostni dnevi za Annie Bornikovo. S strahom in trepetom je dolgo pričakovala svojega Johna iz dela. Ko so ji pa čez dolgo časa pripeljali razkosano truplo ljubljene soproga — padla je z groznim krikom v nezavest . . .

In koliko se je potem reva trudila, trudili so se tudi njeni prijatelji in zaščitniki, da bi rudarska družba izplačala dolžno svoto za ponesrečenca. Toda sirotica ni dobila niti — bora. Neumljeni hlapi kapitalizma so ji zaničevalno dejali, da si je John Bornik sam — kriv smrti . . .

Naznanje vsem sodrugom!

V prihodnji št. prićnem s priobćevanjem poročila o 5. zborovanju jugoslovanskih socialnih demokratov, ki se je vršilo v decembru m. l. v Ljubljani.

Mi smo se radi tega toliko zakasnili s poročilom; ker smo ga še le ta teden dobili.

Uredništvo.

Poskusite

najboljše unijske
A—B, X—Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

Društvene vesti.

Društvo „Slavija“ št. 1. S. N. P. J. v Chicagu, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.
John Duller, tajnik.
12 W. 25th St., Chicagu, Ill.

Bratsko društvo „Triglav“ št. 2. „S. N. P. J.“ v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata M. K. V to društvo vstopi lahko vsak Slovan ne glede na veroizpovedanje in politično prepričanje.

Društvo „Adrija“ št. 3. „S. N. P. J.“ v Johnstowu, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogoštevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi Odbor.

Društvo „Bratstvo“ št. 4. S. N. P. J. v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata Karola Dernač v Steel, O.

Društvo „Naprej“ št. 5. S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo „Bratstvo“ št. 6. S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih brata Frank Miklavčiča na Sygen. V mnogoštevilnem vstopu k omenjenemu društvu vabi Odbor.

Društvo „Bratoljub“ št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze. Sodeljenci se vabijo v društvo.

Društvo „Delavec“ št. 8. S. N. P. J. v So. Chicagu, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporno društvo „Bratstvo ‚aprej“ št. 9. „S. N. P. J.“ v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. K mnogobrojnem vstopu v čilo društvo vabi uljudna

Društvo „Trdnjava“ št. 10. „S. N. P. J.“ v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogoštevilnem vstopu v omenjenem društvu vabi najuljudneje

Bratsko društvo „Sokol“ št. 11. spada dočijo v „S. N. P. J.“ v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslynu in okolici.

Društvo „Edinost“ št. 12. „S. N. P. J.“ v Murray, Utah, ima svoje redne mesečne seje vsako prvo sredo po 8. v mesecu v društvenih prostorih.

Društvo „Edinost“ št. 13. „S. N. P. J.“ v Whelting Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogobrojnem vstopu v društvo vabi vljudno

Društvo „Sloga“ št. 14. „S. N. P. J.“ ima vsako prvo nedeljo v mesecu svoje mesečne seje v Jerebovi dvorani, na 10 ulici. Waukegan, Ill.

Društvo „Zarja“ št. 15. „S. N. P. J.“ v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo in poslednjo nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldne v prostorih brata Frank Grošelj na v Ravensdale, Wash.

Društvo „Sloga“ št. 16. „S. N. P. J.“ v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Fran Budna, tajnik.

**Slov.
delav.
amer.**

Koledar.

**Jako primer-
no darilo za**

**svojce v sta-
ri domovini.**

Koledar je

okrašen z

**raznimi sli-
kami in ima**

**mного zani-
mivih spisov.**

**Cena kole-
darju je 25c.**

ALIK AŠLJATE?

Vsak kašelj in prehlad je nevaren!
Pljučnica, vrtica, gripa, hrupa, jeti-
ka, vse se pričinja s prehladom!

**Sever balzam za
pljuča ob času!**

Ozdravi kašelj, zabrani pljučnico in
odstrani dušljivi ali oslovski kašelj.
Cena 25 in 50c.

„Vaš balzam za pljuča je presegel
vsa naša pričakovanja, kajti moja so-
proga je docela nehala kašljati kmalu
potem ko ga je pričela rabiti. Ko bi
bil dobil to zdravilo prej, bi ji ne bilo
treba toliko časa trpeti. Priporočam
ta lek vsakomur, ker sem prepričan,
da bo vselej pomagal.“

JOS. LANGER,
Hazen, Ark.

Ali ste trudni.

Ako postanete prehitro utrujeni in ču-
tite, da izgublimate moč, storiti vam je
treba le eno samo stvar, in to je, da
vzamete

Severov balzam življenja!

Ta čudoviti krepilec za moško in žens-
ko ojači vse življenske moči telesa.
Cena 75c.

Čista kri

pomeni moč in zdravje ter moško in
žensko lepoto. Je li vaš obraz omade-
ževan po spuščanjih, tedaj vzemite

Severov kričistilec

takoj in izženite vso nečistot iz svo-
je krvi. Severov kričistilec vam bo
spet podell moč in zdravje. Cena \$1.00.

Bolesti v členih.

Ali vas boli hrbet? Soli vaša pleča
slabotna? Imate-li bolečine v členih
in udih?

Severovo olje sv. Gotharda

odstrani bolečine in jih ozdravi. In
to je namreč njegov namen. Cena 50c.

Dobro prebavljanje.

Ne samo udobnost in radost življenja
ampak tudi uspeh življenja ter živ-
ljenje samo odvisi od dobrega prebav-
ljanja.

Severova želodčna grenčica

bo ozdravila vsake vrste neprebavljiv-
nost in dispepsijo, tudi najbolj zas-
ta-relo in najbolj opasno. Ista je že
stara zdravilo, a še vedno zanesljivo.
Cena 50c. in \$1.00.

Na prodaj v lekarnah. Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Slobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Slobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Slobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:
za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto kron 10
za pol leta kron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
sledeci:

"Glas Slobode"
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Lorain, Ohio.

1. febr. 1905.

Cenjeni urednik! Odkar izhaja nam toliko priljubljeni list "Glas Sv." se ni bilo objavljeno mnogo dopisov iz naše majhne slovenske naselbine. Zal, da ne morem rojakom širom Amerike kaj vaselega poročati. Nesreča nikdar ne praznuje!

Dne 29. jan. t. l. ob 5 uri pop. je električna poulična železnica povozila rojaka Ivana Gregoriča. Sirovak je bil takoj mrtev.

Rojak Šimenc, ki je videl nezgodo, pripoveduje, ko je hotel ponesrečeni rojak prekoračiti železniški tir, je privozil iz postajališča voz poulične električne železnice, ki ga je podrl na tla. Voz ga je vlek več korakov za sabo. Glava in noge so bile popolnoma razmesarjene; drugi deli telesa so bili tudi težko poškodovani.

Ponesrečenec je bil star 42 let, doma iz Nadlevska pri Ložu. V Ameriki je bil še le 3 leta. Bil je svoj čas jako delaven in skrben za svojo družino v stari domovini. Tukaj zapušča brata, v stari domovini pa ženo in pet otrok. Pokojni ni bil član nobenega društva in zapušča sedaj svojo družino neposkrbljeno.

Ta nesreča naj bi vzdramila naše rojake, da bi vstopili v podporno društvo, ker nihče nevé, kje ga pričakuje nesreča. Tudi v Lorainu smo ustanovili Slovenci podporno društvo S. N. P. J., ki daje bolnikom in pohabljenem podporo, po smrti pa izplačuje usmrtnino.

Končno pozdravljam vse čitalce "Gl. Sv.", ponesrečenemu rojaku pa bodi zemlja lahka v tujini.

Frank Vevar.

Ladysmith, Canada.

V febr. 1905.

Cenjeni sodr. urednik. Upam, da mi dovolite nekoliko prostora v vašem listu, da opišem naše delavske razmere.

Po leti je šlo z delom v tukajšnjem premogokopu zelo slabo. Zdag se je obrnilo nekoliko na boljše. Zal, da nam mnogo ukradejo, keđar se dela. Plačuje se po 75c od tone. Ali resnici na ljubo moram priznati, da izkopljemo in naložimo po pol-drugo tono za eno. Ako kdo je teoretik? Delavci — samni, — keđ si v svoji pasji poniznosti do kapitalistov pusté okraši za težko prisluženi denar.

Nekateri ljudje ze delajo tukaj po dvanajst let, a nimajo nič, ker jih sleparski podjetniki zopet z druge strani oskubijo. Na delo se moramo voziti po 12 milj daleč.

Marsikdo bi rad odšel od tukaj, a ne more, ker si ne prisluži toliko, da bi imel za pot. Veliko konkurenco nam delajo tudi črnci, ker delajo za en tolar dnevné plače.

Vsled teh žalostnih razmer ne svetujem nikomur, da bi sem prišel. Ljudstvo je neumno in z oslovsko potrpežljivostjo prenaša to nečloveško izkoriščanje. Nevem, keđaj se bode ljudstvo prebudilo iz duševnega spanja ter zalučalo svojim izse-

salcem v obraz: "Do tukaj, a ne naprej!"

"Glas Sv." pa priporočam vsem ropakom širom Amerike, posebno pa tistim, ki še duševno spijo.

J. J.—b.

Za propagando Mohorjeve družbe.

Mohorjeva družba v Celovcu, ki tiska bukvice za pobožne Slovence, ima baje 84,598 naročnikov na to blago. Spricho tega, da ima družba toliko odjemalcev, se eksekutivi že omenjene družbe ne zdi potrebno, da bi ponehali z reklamo in prošnjami, s katerimi se obračajo do vseh kramarjev na svetu.

Teh bukvice se res že nemanjka nikjer dandanes; pa ker je razvidno, da bi eksekutiva rada še kacih novih pripomočkov za uspešnejšo razpečavo teh bukvic med ljudstvom, bi jim mi kot praktični Amerikanci svetovali sledeče: Znano je namreč, da se čitalci Mohorjevih bukvic najraje poslužujejo branja v nedeljo po kosilu, da ložje uspravajo. Čestokrat sem bil že priča, ko so Mohorjeve bukvice ležale v rokah, pri nogah ali kje druge kacega spečega moža ali ženske. Zato vodi misel človeka do zaključka in spoznanja, da so te bukvice sv. Mohorja najboljji pripomoček za uspavanje. Vpoštevajoč vse te vrle lastnosti teh bukvic, pa se človeku zopet usiljuje nove izboljšljive iznajdbe, ki bi bile upravništvu Mohorjeve družbe v Celovcu vrlo dobro došle v agitatoričnem oziru — za razširjanje Mohorjevih bukvic.

Ker je torej faktum, da so Mohorjeve bukvice uspavanke, bi bilo torej potrebno z enostavnega, — sanjskega vzroka, da družba sv. Mohorja izda vsako leto, z drugimi bukvcami, — ali pa mesto debelega molitvenika, en sanjač; to so sanjske bukve. To pa zaradi tega, ko se človek prebudi iz spanja po čitanju Moh. bukvic, da lahko seže po sanjskih bukvalih in modruje svoje sanje po navodilu izdajatelja sanjskih bukev. Izdajateljstvo tahi sanjskih bukvic bi vsekakor moralo prepustiti strokovnjakom; to bi bil po našem mnenju najpripravniji profesor Janez, — Evangelist Krek, ki je vsestransko priznat kot najženialnejši sanjač. S tem bi pri upr. te družbe dosegli mnogo; mi pa smo prepričani, da bi od Sakserjevih, kakor tudi pri drugih, ki se pečajo s to prodajo, dobili za prihodnje leto še večjo naročitev.

Delavska organizacija.*Veda je sila!*

Čemu so delavcem potrebne organizacije v rokah delavcev samih? Čemu se organiziramo, bode prašal marsikdo, komur je namen delavske organizacije nejasen ali neznan.

Mi imamo še dandanes v organizacijah mnogo ljudi, ki so brezbrizni, kojim so najvišji cilji in ideali delavstva deveta briga, ali ki take cilje in ideale smatrajo za prazne sanje.

Ako brezbrizen delavec ustopi v strokovno organizacijo — unijo, tedaj začne takoj drugi ali tretji dan zabavljati čez strokovne organizacije, ker se niso v prvem hipu vresničile vse njegove želje. Ako se ni takoj zvršila kaka zmagonosna stavka, katera naj bi mu zboljšala plačo, tedaj pa postane malodušen, nezaupen in misli, da je postal žrtev obljub.

Vsaki delavec naj premišljuje vzroke današnje bede, ne ozira se na svoj lasten dobiček, in našel bode, da je organizacija delstvu v korist. Keđar bode spoznal namen in nalogo delavske organizacije, bode tudi urvidel, da je strokovna organizacija absolutno potrebna, ako hočejo delavci v resnici preustvariti današnji družbo.

Veda in izobrazba gotovo človeka povišujeta iz živalskih nižin. Delavske organizacije pa povspeujejo vedo in izobrazbo ne le teoretično, ampak tudi praktično.

Organizirani delavci se bojujejo za prepeved otročjega dela in za varstvo mladoletnih ljudi pri delu. In zakaj?

Organizirani delavci hočejo, da bi otroci ne kvarili svojega zdravja

ža v najnežnejši mladosti v zdravju škodljivih tvornicah. Organizirani delavci zahtevajo, da bi otroci hodili v šolo in si pridobili potrebno izobrazbo, ki je absolutno potrebna v boju za boljše bodočnost.

Organizirani delavci se bojujejo za osemerne delavnike, ker trdijo, da naj se uporabi vsaki dan osem ur za počitek, osem za izobrazbo in osem pa za delo.

Vsaki človek bi moral porabiti vsako uro, katero mu dopušča današnja težavna borba za obstanek, za svojo izobrazbo. Predvsem naj bi delavec čital in se učil. Delavci čitajte delavske časnike, proučavajte kaj organizirani delavci zahtevajo. In spoznali bode, da so delavske strokovne organizacije neohodno potrebne, ako hočemo nečega dne zaklicati: Za bogate postopače in lenuhe ni več prostora v človeški družbi.

Pred vsem si pa naročajte delavske časnike, ki vas obveščajo o vseh nastopih in bojih delavstva širom sveta, ki vam podajajo čisto resnico o delavskem gibanju, o boju za boljše bodočnost. Veda je sila.

Književno in politično predavanje dr. Ante Tresič-Pavičiča.

V nedeljo popoldne, 5. febr. je predaval g. dr. Ante Tresič-Pavičič, ki se mudi sedaj v Ameriki z namenom, da poda svojemu narodu, kakor tudi ostalim slov. narodom slike iz dežele "brezpravja" — Hrvatske. Predavatelj je govoril v Thalia Hall, v Chicagu.

Ob mnogobrojni udeležbi Hrvatoev, Čehov, Slovencev, Srbov, Bulgarov in Slovkov je pojasneval položaj hrvatskega naroda, ki je vkljenjen gospodarsko in politično na verige mažarskega sistema. S poetično plastiko in bolestinim jedom je narisal prirodne sile in krasoto hrvatske domovine, kakor nje zgodovino, bogato literaturo in talente sinov hrvatske zemlje.

"Toda te krasne pesmi, bogata literatura, da, celo naravne sile in nje krasote v tej zemlji, nosijo bivstveni pečat suženjstva, katerega je zadal egoizem mažarskega imperializma..."

"Kar ni uničila mešetarska Avstrija, to nam je uničil verski fanatizem itd., itd. Baš zato pa je potrebno, da Hrvatje vedno in povsod protestirajo napram temu krutemu sistemu, ki ubija hrvatski narod gmotno in duševno. Kot opravičeni do zahtev naših, se obračamo v imenu humanitete tudi do vseh ostalih slov. narodov, da nas podpirajo v boju za sveto stvar, tega nesrečnega naroda, bodisi moralčno ali gmotno. Beležimo, da hočemo i mi stati vedno na strani ostalim narodom, po naši moči, kadar bi se dogajale take krivične kazni napram njim."

"Današnji manifest naj bode kot spomenica na oni čas, ko nam zasije žarkije solnce, ko bodo naše življenje, naša gospodarska neodvisnost in obstanek zajamčeni. Kajti, še le tedaj, ko bodedo vživali svobodo v svobodnej naši zemlji, ko se bodo uresničila ona čustva, koje danes izražajo pesniki v poeziji — keđar bodo naša zemlja, naš život in razmere v resnici ona posoda, iz koje ne prihaja jad, marveč zadovoljnost in pesem, ki jo pesniki izražujejo v svojih muzah, takrat zamogli bodedo v istini visoko ceniti, kar od nas prihaja..."

Slovenci, kot najbližni narod, gotovo razmirje v Hrvatski prav dobro poznamo; nehote stoji pred nas afera sođr. Potočnjaka in drugih pionirjev, ki so se uprli proti korupciji, ki je gojila umetno hujskanje med narodom zato, da je ogrska vlada dobila prilike hrvatski narod oropati. Toda nam se ne zdi potrebno, da bi hodili na mažarsko po lopove, ki so zakrivali toliko zla hrvatski zemlji, ne; — v hrvatski zemlji sami so ti lopovi doma, ki so izdali hrvatski narod v naročje avstro-mažarski kroni. Bizantizem frakarjev in vladnih lakajev hrvatskih, je dovedlo narod tako daleč. Pa to se nedogaja samo na Hrvatskem, marveč povsod, koder vživa

meščansko frakarstvo zaupnost ljudstva. Tako je na Hrvatskem, tako je na Mažarskem; tako je na Slovenskem, na Češkem, Poljskem, Srbskem, Bulgarskem, Ruskem, Nemčiji, Japonskem, Kitajskem in pri vseh tistih narodih, ki poznajo "mednarodni" frak.

Ta frak meščanske borniranosti nosi vse madeže in sledove narod. gospodarske politike na sebi. Mnogo se govori o vzajemnosti, mnogokrat se manifestira v prilog narodnega prava, i simo i tamo, a za vrağa, zakaj ti "ljudski zastopniki" nemanifestirajo tam, kjer je prostor zato, v takozvanih saborih, — da, to bi bilo, ko bi jih zopet tisti tako bornirani frak nezadrževal. Da, frak narekuje razne "obzire", pak zopet, malce tolerantnosti moramo imeti napram vladi itd. Niso to komedije, ali, kako bi jih že nazivali — —?

Mi sicer radi priznamo, da so tudi med temi frakarji včasih izjeme, in da eden, ki ima dobro voljo, ljudstvu v resnici pomagati, često nepride do tega, ker ga — ako se hoče v resnici podvreči dobremu namenu — ostali frakarji izdajalci pri vladi denuncirajo in ubijejo. Kadar so volite, so ti denuncijanti zopet tu, a tedaj denuncirajo ti borniranci eden drugoga — ne več pred vlado, temveč pred ljudstvom. Tako gre čas naprej v politični areni. Zmaj te arene pa se narod tare, ter pričakuje v svoji slepi naivnosti od teh frakarjev čudežev. No, in čudeži res pridejo, časih celo na konjih, s puškami in sabljami ali bajonetmi.

Mi, kot razrednozavedni proletarci slovenski, gotovo visoko cenimo namen, kateremu se je posvetil Ante Tresič-Pavičič o priliki njegovega obiska v Chicagu, priznamo, da smo zapazili v njem globoke ideje in blag namen, ki naj bi služil narodu, ki ni le njegov, temveč vsih zemljanov v svojo in občno korist. Vemo, da danes stremi vsak človek, ki ima blago srce za človeški rod za enim in istim ciljem; vemo pa tudi, da so pota razna, katerih se poslužujejo tudi razni ljudje v dosego istih.

Pa to nič ne de, končno — kar je g. Tresič-Pavičič sam priznal — bode le socializem, univerzalni socializem zmagal, triumfiral.

Nikakor pa se ne moremo sprizniti z mislijo, naj bi Hrvatje hranili novce ter odšli v domovino pomagati svojim bratom izgaziti iz narodne nepravilke.

Ne g. Tresič-Pavičič! narod ni zakrivil ničesar; on tudi nima ničesar poravnati! Poravnajo naj hrvatskemu narodu tisti ljudje, ki so temu narodu storili krivico — in to so hrvatske narodne izdajice, katerih se na Hrvatskem, kakor tudi drugod nemanjka... P—ž.

Lačni oterci.

Na sedmih postajah rešilne vojske (Salvation army) so zadnje soboto v New Yorku delili otrokom brezplačen zajuterk. Otročički so z veseljem pojedli malo škodelico juhe in košček kruha. Neki deček se je izrazil, da mu njegova mati le trikrat v tednu da za zajuterk malo škodelico čaja in košček kruha. Ta deček je bil le izjema, kajti ogromna večina otrok je izpovedala, da gre vsaki dan brez zajuterka v šolo. Ti mali otroci v razdrapani obleki so na vsakega očividca napravili velik vtis. Brašo se jini je na obrazu, da so zadovoljni, da so našli kraj, kjer bodo dobili vsako jutro gorak zajuterk. Ta lačna otroška vojska dokazuje določno, da je današnja družba krivična, ker dokazuje v kakšnem siromaštvu živi na tisoče in tisoče ljudi. Keđar bodo siromaki zvedeli, da deli rešilna vojska v svojih barakah otrokom brezplačen zajuterk, tedaj bodo pričeli pošiljati svoje otroke tja in siti človekoljubi bodo urvideli, da v New Yorku 70,000 otrok obiskuje šolo, ki niso drugega zajterkovali kakor mrzlo vodo.

Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsaemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

POZOR!**Puebličani!**

Zima je tu! V zimskem času se človek rad pokrepča z dobro pijačo, in zabava v veseli družbi.

Dobra pijača dela dobro voljo in veselje kar pomeni za delavca mnogo ki je redkokdaj prost.

Vsled tega naj rojaki obiskujejo take kraje, kjer se to dobi. Pri meni ne manjka niti ene stvari, s katero bi ne mogel v tem oziru prestreči vsakemu.

Pridite in prepričali se bode, sami!

Z odličnim spoštovanjem

Nick Starašinih

604 S. Santa fe Saloon,
GROVE, PUEBLO.**F. J. SKALA & CO.**

320-322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Posiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, sesebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, hamsburške, antverpske, rotterdamke in francoske prekomorsko—vožne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučajih zadržka oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let, izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80-86 Euclid Ave.,

CLEVELAND, O.

Za amerike patentirane**Harmonike,**

izvrstno delo, cene nizke, se dobe samo pri Slovencu

John Golob

203 Bridge St. Joliet, Ill.

SLOVANSKA TOBAČNA TVORNICA.

Mi kupujemo in prodajamo na debelo pravi bosanski in turški tobak, radi tega lahko prodajamo ceneje cigarete, smodke in tobak kakor vsaktera ameriška tvornica.

5 škallic najfinejših cigaret, v vsaki po 100 cigaret, skupno 500 cigaret stane le 2 dolarja.

5 škatelj najfinejših smodk v vsaki 50 smodk, skupaj 250 smodk stane le \$3.00

6 velikih zavojev najfinejšega bosanskega tobaka stane le 2 dolarja.

Cigarete, smodke ali tobak pošljemo vsakomur na poskušajo, da se prepriča o finosti tobaka, ako nam se v pismu pošlje za 50c pošiljni znamk, kolikor je potrebno, da se za pošiljatev plača poštnino. V pismo zapišite Vaš natančen naslov, pismo pa naslovite na:

Croatian Tobacco Co

43 Jefferson Str.

NEW YORK CITY.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.

Nadzorni: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Veda, rešiteljica človeštva.

Solnce prosvite poganja svoje blagodejne žarke niže in niže med sloje ljudstva, kjer je še pred malo letimi vladala tema duševne nevednosti. Kamor zadenejo ti žarki, tam duše človeške oživlje, za začudenjem pogledujejo okoli sebe, ter željno hrepeno po dihu zlate svobode.

Kaj je svoboda? Po mojem mnenju je svoboda to, če duh človeka neomejeno in brez vseh pred-sodkov razprostira svoje peruti v sinjem, brezmejnem polju vede in znanosti; če sledi sledovom, kateri ga peljejo h izviru vseh stvari, ter ga vozijo tja, kjer se v poginu porode nova bitja.

S tem besedami je le negotovo in površno obrisan pojem svobode — duševne svobode, pa takrat, ko bodo vsi ljudje čutili ta čut, takrat se bo začela še le prava naloga človečanstva reševati.

Jednotno bodo vsi iskali dalje in dalje, jednako znanje jih bo postavilo na isto stopinjo. Spoznali bodo, da ni razlike med njimi, da so prišli vsi iz tistega vira in da bodo vsi zopet utonili v istem morju, katerega narava snuje iz sedanjosti.

Ljudstvo bo takrat, ko prideta čas, verovalo v to, kar bo videlo. Nihče mu ne bode mogel praviti, da ti trpiš, da ti manjka potrebnega živeža, čeravno imaš voljo in moč delati — to je tebi tako namenjeno ali ta in ta je v svoji modrosti do- ločil tako. Razum človeški se potem ne bo pustil s takimi gorostasni- mi bedarjami slepiti.

Sedaj nekateri, umrljivi kakor smo vsi, vstvarjajo in pletejo osodo človeštva: pojedini zapovedujejo milijonom vojakom se spopasti in trgati ko divja zver; pojedini pošil- jajo otroke, ženske, može v podze- meljske jame, jeklarne in tovarne, da jim v trdem delu, nezdravih od- nošajih in z žrtvovanjem neštevilnih življenj berejo zlato in bogatstvo; pojedini ukazujejo stotinam miljo- nom verovati, da "bog tepe tistega, katerega ljubi".

Ali ni strašno, ali ni grozovito, da se na naši zemlji to vrši!?

"Daj nam vsakdanji kruh" — tako molijo milijoni svojemu Bogu vsaki dan. Kako pa jim vendar more Bog pomagati, če človeška slavoohlepnost, človeška krutost in človeška pohlepnost drži svojo trdo roko na tem kosčeku kruha? In ta človeška slavoohlepnost, ta krutost in pohlepnost po bogatstvu še velje- va ljudstvu verovati, da je po mili- sti božji postavljena nad njim!

Hudič sam, belcebub sam je mo- gel take laži iznajdti, trosili so jih pa in jih še trosijo ljudje, da pasejo svoj — trebuh.

Na temu trebuhu počiva vsa se- danja kultura — on, delavec, ki ga pita, pa ima le žulje, skrbi, pre- zgodno smrt zato...

Le veda, razširjena med vsem ljudstvom, ga bo odrešila strašnih muk, katere ga uničujejo sedaj. Veda, zlata veda, bo rodila zlato svobodo, duševno, pa tudi telesno. Le veda more vplemeniti človeško srce, le ona more vzgojiti in ohra-

niti ljubezen do bližnjega, le ona more človeka navdati s mislijo: kar storim bližnjemu hudega, storim sebi.

Ako bo človek znanstveno izobra- žen, čutil v sebi gibanje strasti in drugo, "zversko polovico", v sebi, bo on vedel kaj je to in brez težav bo on zatajil to čuvstvo. On bo ču- til krivico, predenj jo bo izvršil. Sedaj "vernika" peče vest, ko je že oškodoval samega sebe ali pa bliž- njega in gorje tega pregreška mo- ralnih ali telesnih zakonov, se ne da izbrisati več, nikdar več — moli očenašov, kar jih hočeš.

V vedah poučeni človek se ne bo izgovarjali mogli: strast me je premagala, nisem vedel, kaj da de- lam. To on zato ne bo mogel — če bi prav grešil — ker delovanje raznih udov in snov njegovega te- lesa mu bo znano in ker bo mogel vsled znanosti njegove, vpljivati na- nje po vednostnih načelih, kaj jim hasne in kaj ne in kaj proučuje duševno soglasje v njemu.

Pred žarki znanosti topé se me- gle raznih veroizpovedanj in vsak steber prazne vere, kateri se po- dere služi zatiranemu človeštvu v povzdigo, duševno in gnotno.

Resnica, vsa resnica, spoznana tudi od najzadnjega, bo prognala krivico, katero trpi sedaj najzadnji zemeljski sin.

A.

New York, City.

3. febr. 1905.

Hrvatski sodrugi iz New Yorka so na naš članek "Poziv k skupne- mu delovanju Slovencev in Hrvat- ov za socialistično agitacijo v Ameriki" doposlali ta le dopis:

Veseli nas, da čujemo, da so se Slovani probudili in se bojujejo za svobodo, ki nam pripada po prirod- nem pravu. Radi tega vam želimo v Vaši agitaciji obilo vspeha.

Kar vidimo danes v Rusiji, doži- vimo lahko i mi. Vsled tega je po- trebno, da se delavci vsega sveta pripravimo proti današnemu na- zadnjaštvu in tiraniji, ker je odprta resnica, da svobode radovoljno ne bodedo nikdar dobili, ako si jo sami ne izvojujemo.

Ruski carizem je dobil rano, od katere neče nikdar več okrevati.

Ali je morda v Ameriki bolje? Poglejte le v Colorado in prepriča- li se bodede, da je današnja družba ustvarjena po epem koptitu.

To nas mora privedi do prepri- čanja, da se združimo vsi delavci proti vsevičujočemu kapitalizmu.

V nas je sila, a ni sloge!

Seje "Vseslovsanske svobodoun- ne skupine" se obdržavajo vsake 1. in 3. nedelje v mesecu na 46. Ave. A. Vsi dopisi naj se pa pošiljajo Vinko Fok-u 104. Ave. B. New York.

Pričeli so zopet z delom.

V Wilkesbarru, Pa., so pričeli v vseh premogokopih z delom. Trdi se, da se bode delalo nepretrgoma do aprila. Vzlic takim očividnim dokazom, pa še nekateri trdijo, da ni resnica, da kapitalisti le takrat sprejmejo ljudi v delo, kedar jih rabijo.

Socializem je postal sila, s kate- ro morajo računati vse stranke.

Pobirati naročnino za "Glas Svo- bode" so pooblašteni:

- D. Badovinatz, La Salle, Ill.
- Paul Shultz, Calumet, Mich.
- Frank Vevar, Lorain, Ohio.
- Jacob Hočevar, Cleveland, O.
- F. M. Shlander, Pittsburg, Pa.
- Jos. Matko, Claridge, Pa.
- Nick Starasinič, Pueblo, Colo.
- Frank Bizjak, Leadville, Colo.
- Jakob Tisol, So. Chicago.
- Frank Budna, Milwaukee, Wis.
- Jos. Mihelič, Waukegan, Ill.
- Jos. Faletič, Indianapolis, Ind.
- John Erbus, San Francisco.
- Anton Križe, Oat Hill, Calif.
- Frank Levec, Yale, Kans.
- Ignac Zlemberger, Steel, O. in okolico.

PRODAJALCI KOLEDARJA:

- D. Badovinac, La Salle, Ill.
- J. Tisol, 9019 Greenbay Ave., South Chicago, Ill.
- Jos. Mihelič, 617 Market Str. Waukegan, Ill.
- Frank Budna, 163 Reed Str., Mil- waukee, Wis.
- Frank Spendall, Bridgeport, O.
- Ignac Zlemberger, Glencoe, O.
- Frank Dermota, Federal, Pa.
- Jos. Matko, Claridge, Pa.
- Felicijan Volčko, 525 Pa. Ave., Johnstown, Pa.
- Josip Zalar Forest City, Pa.
- Marešič Frank 13 Clifton Str. Cleveland, Ohio.
- Frank Vevar, Lorain, Ohio.
- Paul Shultz 211-7 St. Calumet.
- John Gouže, Ely, Minn.
- M. Sodja, Crested Butte, Colo.
- Max Malich 183 N. Pa. Ave., Denver, Colo.
- Nick Starasinič, 604 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.
- Frank Bizjak Leadville, Colo.
- Filip Zadnik, Aspen, Colo.
- F. M. Shlander, 5102 Buttler Str. Pittsburg, Pa.

- Mike Jakše, Roslyn, Wash.
- Jos. Kožuh, Ravensdale, Wash.
- John Erbus, 498 Bryant St. San Francisco, Calif.
- Josip Bayuk, Oat Hill, Calif.
- G. Rozman, Trail B. C. Canada.
- Jos. Falletich, 725 Warman Str. Indianapolis, Ind.
- Anton Starič, 223 N. 8th Str. Sheboygan, Wis.
- Frank Levec, Yale, Kans.
- Anton Golobar Ladysmith, B. C.
- John Thome, Leekrone, Pa.
- Math Petschnik, Taylor, Wash.
- Peter Mriak, Hackett, Pa.
- Jos. Turk, Chisholm, Minn.
- ik e Kraker, Anaconda, Mont.

Rojaki, v Crested Butte, Colo. pozor!

Vse rojake v Crested Butte in o- kolici opozarjamo, da lahko izroče naročnino za "Glas Svobode" za leto 1905 g. Marku sodia-tu, ki prodaja tudi naš Koledar.

Upravništvo "Glas Svobode".

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bo- deknjižica "ZRTEV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAP- LANA", kmalu pošla. Kdor želi imeti knjižico, v kateri se slika pogubonosno delovanje nekaterih duhovnikov po imenu za naš nar- od, naj dopošlje 25c. na uprav- ništvo "Gl. Sv." in pošljemo mu jo takoj.

Zaloigra, ki se opisuje v knji- žiči, se je završila na Kranjskem ter je povsem resnična.

Uprav. "Gl. Sv."

Joseph H. Miller

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
 Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfinejše Hava- na smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajam tudi kot zas- topnik največje veletrgovine J. & S. J. FIRTH, najboljše žganje, likerje in vino.

210-212 Ontario St. Cleveland, O

Nazdar-rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pri- stne druge pijače. Raznovrsne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča

MARTIN POTOKAR,
 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill
 Telefon štev. 1721 Morgan.

↔ ↔ ↔

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

* * * MATIJA ERKLAVEC, * * *

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.

edini slov. krojač v Chicagi, se priporoča rojakom v izde- lovanje nove in popravljanje stare obleke, katera bo izgle- dala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

ROJAKI V LORAIN IN OKOLICI POZOR!

Podpisani si usojam naznanjati sl. občinstvu da sem otvoril na 10. Ave., East of Oakwood Str. novo- urejeni "SALOON",

kjer točim najboljše pijače in pro- dajam izvrstne smodke.

Moje geslo je: ne vrjeti, ne da bi se človek sam prepričal! — K mnogobrojnemu prepričeva- nju tega, se vsem najtopleje pripo- ročam:

FRANK JUSTIN,
 Tenth Ave., E. of Oakwood Str.
 LORAIN, OHIO.

TA TEDEN PRODAJAMO !!!

— po jako nizkih cenah blago —

10 SPECIJELNIH VRST.

Mi vam svetujemo, da nas obiščete kmalu in tako kupite najboljše blago. **PAZITE, DA SE NE MOTITE. MI IMAMO LE EN VHOD.**

Naše premijske kupone že dobite, ako kupite le za 5c.

<p>Bel piké za predpasnike in otroče oblike — po naj- različnejših vzorcih. Regularna cena 10c jd. Sedaj le.....</p> <p style="text-align: center;">6¾c</p>	<p>Spodnja krila za ženske — črne in druge barve, ilénega kroja in iz trpežnega blaga. Vsako krilo vredno \$1.00. Stane sedaj po znižani cenil le.....</p> <p style="text-align: center;">59c</p>
<p>Beli robci za ženske — jako fino blago. Stalna cena 10c. Prodajamo sedaj po.....</p> <p style="text-align: center;">3c</p>	<p>Najfinejše turške brisače — iz trpežnega blaga. Smo prodajali po 10c, sedaj jih pa damo po.....</p> <p style="text-align: center;">5c</p>
<p>Kosci blaga za bluže — jako fino blago v razno- vrstnih barvah. Vreden jd 30c. prodajamo sedaj za.....</p> <p style="text-align: center;">9¾c</p>	<p>Krasne odeje, delane iz muslina. Stalna cena 59c, znižana pa.....</p> <p style="text-align: center;">39c</p>
<p>100 ducatov ženskih, sivih korzetov — najnovjšega kroja in vsake mere. Aktualna vrednost za letošni \$1.00, sedaj damo.....</p> <p style="text-align: center;">50c</p>	<p>138 kosev volnena blaga za obleke — v raznih bar- vah. Stalna cena za jd 53c, znižana pa.....</p> <p style="text-align: center;">12½c</p>
<p>2 zaboja finega "ginghams" blaga — delanega po vzorcih za pomlad. Vreden jd. 12½, sedaj prodamo za.....</p> <p style="text-align: center;">7¾c</p>	<p>110 kosev finega volnena blaga — v raznih bar- vah po najnovjših vzorcih. Smo prodajali jd. po 48c., sedaj po znižani cenil pa.....</p> <p style="text-align: center;">19c</p>

Prodajalec STONICH, vprašajte po štev 22.

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Dve duhovni posodi sta se dne 17. jan. t. l. vozili z dolensko železnico in dajali tako lepe zglede, da jih pač ne smemo zamolčati. Prva teh duhovniških posod je vstopila v Ljubljani. Voz tretjega razreda je bil poln ljudi. Duhovni gospod gotovo ni vaju močnih korarskih vin, kajti imel ga je "pod kapo", da je bilo joj. Iz začetka je duhovnik malo dremal, a med vožnjo je "obolel" in začel klicati na pomoč sv. Urha. In sv. Urh mu je pomagal. V vozu je zasmrdelo, da je bilo groza in nevolja je bila toliko večja, ker je duhovni gospod ne le sebi, marveč tudi neki gospodični ponesnažil obleko. Znani postrežljiv nadspovednik je pijanega duhovnika odpravil v kupe drugega razreda. Kaj je tam počenjal, se ne ve natanko, ve se le, da je šipo razbil. Na postaji Grosuplje je v omenjeni voz III. razreda vstopil lepo rdeč, debel duhovnik. Tudi ta je "barko vozil". Gotovo je poskušal kapljo kakega sosednega brata. Ko je vstopil v voz, je seveda koj začutil silni smrad in ježno je zarenčal na trezne potnike: Proklete svinje, tako ste žrli kot prasci. Sram vas bodi! Kmet zre, potem pa pravi, da je revež. To pa je bilo nekemu staremu možaku vendar preveč in zato je duhovno posodo zavrnil tako-le: "Gospod, glejte moje žuljave roke; pogledajte mojo ženo. Oba sva trezna. V sosednem vozu tam pa dobite prešiča v duhovski obleki." Debeli, božji namestnik je šel res pogledat v kupe II. razreda. Slišalo se je, ko je závpil: "Pfui Teufel, so was! Was werden denn die Leute sagen!"

— Vzor božjega namestnika. Na Colu pri Vipavi imajo župnika v podobi "Nunčka Jančka". To podivjano pope začelo je v poslednjem času v svoji pijanosti take nečuvne komedije uganjati, da so tamošnji farani do skrajnosti razburjeni ter drug drugega povprašujejo: Ali res ni nikogar, da bi tej prismođi ušesa navil? Eden izmed štirih cerkvenih ključarjev, kateri edini je bil zmožen račune kontrolirati, bil mu je že dlje časa trn v peti, menda ravno zaradi omenjene sposobnosti. Pri letošnjem običajnem "požegnovanju" po posameznih hišah dalo je to popče duška svoji jezi, ter opotekajoč se pretilo, da omenjenega ključarja odstavi od cerkvenega starešinstva. Omenjeni ključar, miroljubna duša, pa je častno službo sam odklonil, ko je čul, kaj namerava župnik. — Naši božji agentje imajo najrajše take cerkvene ključarje, ki ne znajo ne pisati, ne računati, da potem svojevotjno sestavljajo račune. Nekaj dobrega ima pa to tudi v sebi. Slovenski narod bo vsaj, kakor Ricmanjci prišel do spoznanja, da mej bogom in narodom ni treba posredovalcev, ki za to posredovanje računijo mastne odškodnine. In čim preje se to izvrši, toliko bolje za Slovence.

— Tolovajstvo v Budanjah. V Budanjah nad Vipavo imajo zelo katoliškega župana ter ultrakatoliškega župnika, katera vzdržujeta tudi "katoliško izobraževalno društvo". Tamošnji mladeniči naprednega mišljenja prosili so tega župana, kateri sliši na ime Ferjančič (1), dovoljenja za ples. Ta je kratkotalo odrekal z izgovorom, da ga sploh nobenemu ne da. Mož beseda seveda je takoj čez par dni dal dovoljenje, ko so ga vprašali mladeniči katoliškega izobraževalnega društva. V nedeljo 8. jan. se je vršil res ta ples na katoliški podlagi v gostilni g. Jos. Fabijana. V imenovano gostilno sta prišli zvečer na kozarec vina tudi sestri Curk v spremstvu starega očeta Jak. Curka. Ker se niste hotele udeležiti plesa, grozili so njima ter Curku ti katoliški mladeniči, že v gostilni. Stari oče, boječ se napada, je naprosil za spremstvo občinskega slugo ter mladeniča Antona Krašna. In res sta jih ta dva spremila na dom v Budanje št. 63, kjer so se skupno pomudili še nekaj časa pri kozarcu domače kapljice. Malo pred enajsto uro ponoči so prišli za njimi trije mladeniči, izobraženi v katoliškem društvu, ter počeli s ko-

li in kamenjem razbijati vežna vrata. Curkovo klicanje na pomoč privabilo je soseda gledat kaj se godi. Katoliški zverine so planile nanj, ga na tla pobile ter težko telesno poškodovale. Potem so se zopet spravili nad vrata. Notri se nahajajoča petorica, je tiščala z vsemi močmi vrata, ali razbojnik so napeli tudi vse moči ter vrata na pol odprli. Curka na roki z nožem rani. V skrajni sili zgrabil je Soletni starček J. Curk malo polence ter udaril enega izmed napadalcev po glavi. Na strašno vpitje došlih sosedov so se šele napadci zbalili ter jo odkurili. — Res, lepa je katoliška izobraženost.

— Klerikalno svetohlinstvo. Tudi v Ribnici so klerikalci nekaj let sleparili preveč zaupno ljudstvo s konsumom. Ta konsum je sramotno krepal, ljudje pa imajo škodo in pravde. V konsumu se je goljuvalo, kar se je dalo, vse pa pod krinko takega svetohlinstva, da se mora človeku gabit. Kako daleč je segalo to svetohlinstvo, pričajo sejni zapisniki ribniškega konsuma. Imeli smo priliko, videti tak zapisnik. Glasi se tako-le: "Zapisnik. V imenu božjem, v imenu sv. Mihaela, velikega angelja, pričnemo sejo dne 3. avg. 1902 v navzočnosti odbornikov, načelstva, nadzornišva in razsodnišva itd. . . . Seja se sklene v imenu sv. Štefana". Tako zapisnik. Da so sejo sklenili v imenu sv. Štefana, se nič ne čudimo, saj je znano, da je prišlo pri vsaki seji nekaj štefanov na mizo. Radi bi le še vedeli, v imenu katerega svetnika so pobožni konsumarji bilance ponarejali in v imenu katerega svetnika so svoje člane in svoje upnike goljuvali. Morda nam to pove kateri izmed prizadetih duhovnikov.

— Kar je v Mengšu grdo, je v Ljubljani lepo. Duhovsko pero med mengškimi novicami v katoliškem "Slovenču" zapisalo na 4. strani to-le: "V nedeljo je bil nekje "bal". Prišlo pa je le dvoje deklet! Cast Vam dekleta! Če bi bilo vedno in povsod tako, bi bilo plesov kmalu konec". Toda to je za Američane postranska stvar. Omeniti je nekaj drugega. Po tem, kar je pisal farški "Slovenec" na 4. strani, je torej ples nekaj grdega in je želeli, da bi bilo plesov kmalu konec. Isti "Slovenec" pa je v isti številki na 6. strani pisal: "Kam pa danes teden? Na staro strelišče. Ondi se vrši zvečer velika predpustna veselica tabačnega delavstva. Sodeluje vojaška godba. Kdor se je kdaj udeležil te veselice, je vsakdo hvallil izbornu zabavo. Nikomur ne bo žal, kdor pride tja." — V Ljubljani vabi "Slovenec" ljudi na ples in to na ples, na kateri posebno radi hodijo znani lahkoživci iskat znanja, v Mengšu pa graja ples; v Ljubljani je bal dobra priporočila vredna priredba, za katero dela škof reklamo, v Mengšu pa je to grda razvada in se dekleta postavljajo v "Slovenču" na sramotni oder; v Mengšu pravijo duhovniki: Cast dekletom, ki jih ni bilo na plesu. v Ljubljani pa pravijo: Cast dekletom, ki hodijo na ples. To je duhovniška doslednost.

— Katoliški konsum v Železnikih je srečno prijadal — na kant in bo moral prenehati s svojim "plodnosnim" delovanjem. Tako je povsod, kjer vodijo duhovniki produktivne in konsumne zadruge. V odbor se poleg duhovnikov zvoli same kimovce, ki večinoma ne umejo pizti in žekati. Mesto da bi bile zadruge za slovenski narod nekaj blagor, kjer bi slovenski kmet dobival prve pojmovce o bodočem združnem gospodarstvu, so pa te zadruge vsled lakomnosti božjih agentov prava nesreča za slovenski narod.

— Župnik organist. Župnik Nemanč vulgo Nedanič, ki kraljuje v novomeški okolici, o katerem je znano, da ima črne bukve, s kateri zna točo panati, kedar je ni, je odjedel tamošnjemu učitelju službo organista. Župnik sedaj sam orglja, pri tem pa spravlja tudi biro za organista v svojo nenasitno bisago. Duhovne posode bodo v stari domovini kmalu osredotočile vse obrti v svojih rokah.

Listu v podporo.

Gašper Korčič.....\$0.50
Anton Pleškovič.....\$0.25

Vsem socialističnim organizacijam na znanje.

Z dnem prvega februarja 1905 naj se vsa oficijelna poročila socialistične stranke pošiljajo J. Mahlon Barnesu, narodnemu tajniku, 269 Dearborn Str., Chicago, Ill.
S soc. pozdravom
William Mailly,
narodni tajnik.

Nezadovoljno ljudstvo.

Tu živi ljudstvo, ki hoče poorniti ves svet. Ako bi imelo to ljudstvo moč, tedaj bi uničilo vsako svobodno misel, prepovedalo bi vsako veselje, zabavo in igro. To je nezadovoljno, nestrpno in silovito ljudstvo. S tem ljudstvom se ne da razgovarjati, tem ljudem je njih lastno življenje breje; to ljudstvo ne pozna častiželjnosti in noče moči. Zjutraj hoče vstajati bolj izmučeno, kakor se zvečer uleže spat. Ti ljudje sovražijo svet, svet pa njih.

Iz katerega vzroka si le ti ne skušajo pomagati? Trinerjevo zdravilno, grenko vino povrne v kratkem času moč telesu in duhu. Vzroki boleznii so v nečisti in bolni krvi. Prve posledice tega so, da se človek počuti nezadovoljnega, utrujenega, bojazljivega, da glava boli in izgubi slast do jedil. Trinerjevo, zdravilno, grenko vino pa ozdravi v tem slučaju zanesljivo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Slovensko — angleški — rečnik je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljatve po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N. Y.

Trgovec

delavec
gospodinja
otrok
vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.
Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj učinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri.
ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

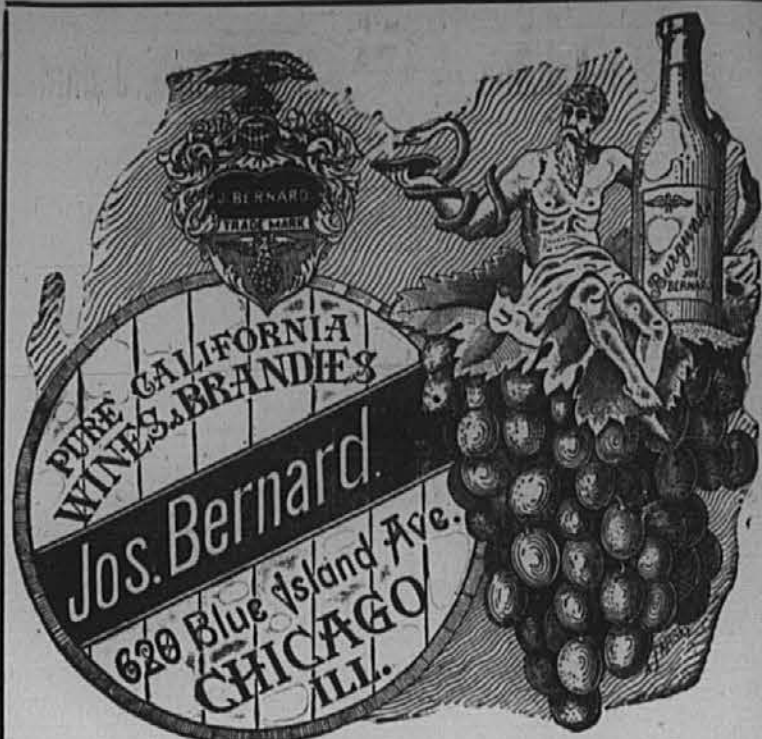
vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.
Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in želcu.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi ravnokar izišli

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakah na naslov
V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York V. Y.

Emil Bachman

Največja slovenska
tvrdba.

Izdeluje drnštveno znake,
čumbe in zastave.

Cene različno po naroči-
lu. Za vsako delo se
jamči.

Pisite slovenski po brez-
plačni cenik.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod Tyl je dobro znan med Slovenci vsled svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIŽJIH CENAH.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborno pivo je po evropsko kuhano, tako, da bode te vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar bode te dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčih in izvrstno vlezano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

NOTARSKA pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžna pisma, prošnje radi vojašine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno, ako prilože za 2c. znamko za odgovor.

William Sitter

Claridge, Pa.

Odprl sem pod imenom

"The Eagle Bar"

lepo urejen **Saloon**

v katerem točim sveže pivo, najboljše, pristna kalifornska vina in dobro žganje. Na prodeju imamo tudi najfinejše unijske smodke. Potniki in domačini dobe čedno prenočišče

Mihael Jakše

Roslyn, Wash.

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce—saloonarje in tudi drugo p. n. občinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najboljši brinjevec! Dvanajstina steklenic stane \$15. poleg pa mora vsakdo sam plačati prevozne troške. Kdor hoče dobro kapljico brinjeveca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja

1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wiskey piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

Razpóšilja staro belo in staro črno vino po 50 centov, ter star grape brandy po \$2.75 galon.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

RAZNO.

— Za razstavo v Milanu, ki bo drugo leto povodom otvoritve Simplonskega predora, je podaril italijanski kralj 100.000 lir.

— Poštneega defraudanta Perlmutterja so prijeli v Galiciji. Dobil so pri njem še 14.000 kron.

— Zopet poštna tatvina. Na galiski postaji Chrzanov sta bili iz poštneega voza ukradeni dve vreči s 183.000 K. Tata sta bila poštni sluga in postiljon ter so dobili pri njima še skoraj ves denar.

— Farska bisaga. Na Dunaju umrl prelát dr. Doerfler je zapustil pol milijona kron premoženja.

— Legar vsled gladu se razširja v nekaterih gorskih vaseh nemške Češke.

— Električni kruh. Znano je, da ima električni kruh lastnost, da razne snovi kemično razkroji. Na podlagi tega dejstva so pa pričeli zadnji čas v Parizu poizkuse, kako izboljšati kruh s pomočjo elektrike ter so mnenja, da je kruh tem boljši, čim bolj je bel. Vsled tega so pariški peki vedno bolj skušali ustreči svojim odjemalcem. A dotični deli zrna, ki dajo najlepšo moko, imajo v sebi najmanj redilnih snovi. Zato so pričeli poizkušati, bi li morda ne mogli z elektriko pripraviti bele moke. Moko so dejali v zrak, nasičen z elektriko. V tem zraku nastane takozvani ocon, ki je izvrstno sredstvo za beljenje. In res je bila moka mnogo bolj bela. Tudi kruh je bil mnogo bolj bel, a manj okusen. Dognalo se je toraj, da električni kruh sicer beli, a obnem naredi staro.

— Pravična stvar. Neki berlinski veletrež je imel važno pravdo. Ker pa ni mogel biti vsled raznih opravkov pri obravnavi navzoč, je naročil svojemu odvetniku; "Brzjavite mi takoj, kaka bode razsodba." Ob 12. uri se je končala obravnavna z ugodnim uspehom. Pet minut kasneje je brzjavil odvetnik svojemu klientu: "Pravična stvar zmaga!" Tako na to dobi pa odvetnik odgovor od veletreža: "Vložite takoj ugovor!"

— O strašnem klanju poročajo nekateri listi iz Altajskega pogorja. Kakor znano, se je med ondodnim tatarskim prebivalstvom — Kalmuki — poleti začelo neko novo versko gibanje, ki je razkačilo posebno guvernerja v Tomsku. Policija je sedaj baje več tisoč kmetov oborožila z gorjačami in puškami in škof Makarij jim je podelil blagoslov. Nato so šli na Kalmuke ter jih neusmiljeno pobijali in trpičili. Na 30 km naokrog so vsi Kalmuki izropani, pobiti ali pohabljeni.

— Kitajski brivci. V kitajskih mestih brivce ne čaka svojih gostov, nasprotno, on sam gre za njimi. S potrebnimi pripravami, pod pazduho mal stolček, ki se da sklopiti skupaj, hodi kitajski brivce po ulicah ter zvoni v malih presledkih, da obrne nase pozornost onih, ki bi se radi obrili. Kdor se hoče dati obriti, pomigne brivcu, ki takoj pripravi stolček na odprti cesti ter mu skledico z gorko vodo, ki jo ima tudi vedno seboj, podstavi pod vrat. Ko je mož svojskega gosta korenito pomazal z mazilom, se prične delo. Za znesek 5 vin, obrije celo glavo in obrvi.

— Gospod in sluga. Neki sluga v dunajski okolici je vozil vsak dan z oslom mleko v mesto. Nekega dne je osel oboled, in sluga je moral vpreči vola. Vol, ki ni bil priučen takemu poslu, je provzročil slugi mnoga posla; zakasnil se je vsled tega za dve uri. Gospodar-mislječ, da je sluga postopal po mestu, ga je srdito sprejel ter ga grdo ozmerjal. Sluga pa je ponosno odgovoril: "Nisem se pogodil, da služim pri volu, temuč pri oslu, zato se odpovem službi."

— Hrvatsko trgovsko brodovje v Ameriki. Največje trgovsko brodovje v južni Ameriki ima Hrvat Nikola vitež Mihanovič. V zadnjem času je Mihanovič pomnožil svoje brodovje za 8 najmodernejših parobrodov.

— Francoski sodnik o zakonolomstvu. Neki pariški sodnik je obsodil nedavno ženo, ki je bila obtožena z zakonolomstva, in njenega ljubčka vsakega na 1 frank globe,

dasi zakon določa za tako žensko kazni od treh mesecev do treh let, za zakonolomnega moža pa globo 100 do 2000 frankov. V utemeljevanju je rekel sodnik, da je zakonolomstvo za splošnost le srednjega pomena, ker je le rodbinski prestop. Bilo bi proti čuvtvu pravičnosti, ako bi se ženo obsodilo v ječo, moža pa le v denarno globo, ker sta mož in žena po zakonu vendar enakovljavna. Zakon o zakonolomstvu je tako zastarel, kakor oni iz srednjega veka, ko so zakonolomno ženo slekli, namazali s smolo, jo povajali po perju ter tako potem vodili po mestu. Ker zakonolomstvu navadno itak sledi tožba na ločitev zakona, zadostuje najmanjša globa kot znak pregrešitve.

— Električni usjavilo. Mesto kloroforma in etra poizkuša dr. Leduc v Parizu peljati električni tok kot usjavilo. Po mnogih poskusih na živalih je poizkušal Leduc tudi sam na sebi. Napor toka je bil zvišan na 50 voltov. Ena elektrograma je bila postavljena na čelo, druga na hrbet, tako da je moral tok vplivati na možgane in hrbtenjačo. Po približno desetih minutah je nastopila popolna omotica. Leduc je izjavil, da ni čutil nič neprijetnega, kar navadno spremlja omotico vsled kloroforma in ji sledi. — Kakor hitro je bil ustavljen tok, se je koj zbudil, in sicer brez slabosti, pač pa nekam čvrst in čil. Poizkusi se bodo nadaljevali, in želeli je, da bi imeli one uspehe, katerih pričakujemo od njih.

Hinavščina.

Hinavščina angleške vlade in njene dekile, meščanskega časopisja se je zopet pokazala v pravi luči.

V istem času, ko so v Rusiji zborovala zemstva in so prosila carja, naj podeli ruskemu narodu ustavo; je zboroval v Bombayu, v Indiji kongres nacionalistov, kojega člani so skoro sami rojeni Indijci, ki je sprejel resolucijo, v kateri se zahteva postavadajno avtonomijo in jednako vladno obliko kakor je v Avstraliji, Kanadi in Novi Zelandiji.

Istotako kakor se je ruski car Nikolaj branil sprejeti člane zemstov, tako je tudi odklonil indijski podkralj, lord Curzon vsprejem odposlancev indijskih nacionalistov z motivacijo, da indijski narod še ni zrel za konstitucionalno vladno.

Ko je ruski car isto omenil glede ruskega naroda, tedaj je vse meščansko angleško časopisje pisalo proti njemu in ga tudi svečano proklelo. Ali isto časopisje, ni imelo niti besede kritike za lord Curzona, ki je istotako brutalno zavrnil odposlance indijskih nacionalcev, kakor ruski car zastopnike zemstov.

Suženstvo v družih deželah proklinjati, v svoji lastni deželi pa prikrijevati ga, je načelo meščanskega časopisja, ki se javno prodaja, kakor vlačuge po bordelih.

NA ZNANJE!

Obveščamo vse Jugoslovane v Chicagu, da ima naše upravnništvo na prodaj vstopnice za veliko socialistično veselico, ki bode v Brandtovi dvorani 162 N. Clark ulici.

Veselica bode združena s sejmom in srečolovom. Vstopnica velja za cel teden in stane 50c.

Začetek veselice v nedeljo 12. febr.; konec v nedeljo zvečer 19. febr. t. l.

Odbor.

V Podporo

stavkujočim klesarjem in kamnosekom v Nabražini, Primorsko: Sodr. Konda nabral v Clevelandu \$4.35; Ker sem predstavljal: v boj za svobodo! na maškornadem balu "Slovenje" in dobil prvo cenno 10c, - ker je predstavljal: naprej z nar. podp. jed. in dobila cenno 10c Joe Toršič, 25c.

Listnica upravnništva:

G. Janaček A., Roslyn, Wash. — v kakšen namen nam pošlji svota \$1.50, ki ste jo nam poslali? Prosimo pojasnila.

POMOČ IN ZDRAVLJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.,

Berite nekaj najnovjših priznanj, s kterimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Spoštovani gospod profesor!

Jaz spodaj podpisana se vam zahvalim za vaš trud in za vaše neno zdravljenje. Vsemu našemu narodu po celem Ameriki sporočam, da ste vi prvi in jedini zdravnik, kteri zamore ozdraviti vsakega bolnika. Veliko zdravnikov sem poskušala tukaj v mestu Pueblo, a nje niti mi ni mogel pomagati. Nekteri zdravniki so mi rekli, da mi ni nič, a kako more vendar zdrav človek lekatil zdravila in trošiti denar, če mu ni nič. Vi pa mi niste tako rekli, ampak ste me v svoji veliki žalostilpepo izprašali o mojej težki bolezni in mi posiali zdravila, po kterih sem takoj čutila olajšanje v pljučih in prsih, a podrugič poslanih zdravil sem — hvala Bogu! — popolnoma ozdravela, tako da se čutim zdrava kot poprej. Nadalje se zahvalim uradništvom slovenskih časopisov, kteri so prebrčili v svojih listih tega izvrstnega zdravnika in nas tako o pozoru na najboljšega zdravnika.

S tem končam pismo — vam do gsoha hvaličana.

ANA GORŠE,
433 Rush St., Pueblo, Colo.

Častiti gospod!

Naznanjam vam, da so me vaše zdravila prav dobro pozdravile. že v dveh dneh sem bil veliko bolj in ko sem porabil vse, sem bil

Iz vsega tega se toraj jasno razvidi, da se ozdravijo naši bolni rojaki najzanesljivejše na

zdravniškem zavodu dr. E. C. COLLINS=A,

ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponasati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

Ozdravi vse bolezni,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse moške in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, pehudo utripanje in bolezni srca, katár, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabost pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljevanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurašični glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale netranje in zunanje bolezni. **Dr. Collins, M. I.,** je prvi in jedini zdravnik, kteri ozdravi jetiko, **ozdravi vse tajne moške in ženske spolne bolezni,** kakor tudi "sifilis," točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostne tajno). Ženskam in možkim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj obrnejo na **Dr. E. C. Collins-ov** zdravniški zavod.

Zatoraj, rojaki Slovenci, mi vam priporočamo samo in edino le slavnega in izkušnega Dr. E. C. COLLINS, M. I.

Ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na kterikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarala ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušanih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen in navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni ter pošlite pismo na ta-le naslov:

DR. E. C. COLLINS, M. I.,

140 West 34th Street,
NEW YORK, N. Y.

In potem bode te z mirno dušo prepričani da bode te zagotovo in poponom ozdravili.

Izza temnih dni.

(Sliče iz življenja raznih papežev.)

Za časa Feliksa V. je prišla na površje rodovina Borgia. Ta rodovina je bila zaradi razuzdanosti na skrajno slabem glasn. Orgije so bile na dnevnem redu in papež Feliks V. se jih je rad udeleževal ter se izkazal rodovini Borgia hvaležnega. Enim članom te rodovine je dal denarja, Alfonza Borgia pa je imenoval za kardinala.

V tem času — l. 1447 — je zavladala zopet kuga. Tudi papež Evgen IV. je obolet za to ostudno boleznijo. Ko so ga devali v sveto olje, je papež dotičnemu duhovniku izbil posodo s sv. oljem iz rok in z grdo kletvijo na ustnih izdihnil.

Pristaši Evgenovi so po smrti svojega poglavarja izvolili Nikolaja V. za papeža. Nikolaj je bil prebrisan mož. Prvo kar je storil, je bilo, da se začel pogajati s svojim konkurentom Feliksom V. Spoznal je, da sta oba na škodi, če drug drugemu nasprotujeta in si mečeta polena pod noge, da bi kupčija veliko več nesla, če bi se kartelirala. Pogajanja med papežem Nikolajem in papežem Feliksom so imela res uspeh. Nikolaj je bil priznan kot edini papež, Feliks pa je dobil prvo dostojanstvo za papežem, ogromne dohodke in pravico nositi papeška oblačila. Feliks se je mogel te sprave le malo časa veseliti, kajti umrl je že l. 1450.

Prirječevanje vsakovrstnih jubilejev in romanj je od nekaj časa cerkvenih krogih jako priljubljeno, ker mnogo — nese. Tudi papež Nikolaj V. se je na to izborna razumel in se je za njegove vlade kupčija z odpustki znamenito razvila. Za denar se je dobil odpust najhujših grehov. Izgledov za to je mnogo; naj navedem samo enega:

Aeneas Sylvius, poznejši papež, pripoveduje v nekem svojem spisu, da je prišel kot romar v Rim tudi goletni ogrski grof Cilley. Ta je že v svoji mladosti imel več hudodelstev na vesti nego las na glavi, od tedaj pa je število svojih grehov še neizmerno pomnožil. Vse njegovo življenje ni bilo drugEGA, kakor dolga vrsta najrazličnejših hudodelstev. Celo svojo lastno ženo je ta človek zadavil, ker ni hotela uganjati protinaravnih svinjarstev. Na svojem gradu je imel ta mož cel harem in če se mu kaka žena ali kako dekle ni hotelo prostovoljno udati, jo je kar s silo odvedel na svoj grad. Kdor mu je hotel to braniti, tega je spravil na oni svet. Sploh je bil ta grof čisto navaden razbojnik, ker je ropal tudi blago in se tudi pečal s ponarejanjem denarja. Ta tisočkratni hudodelec je dobil brez vseh težav odpust za svoje grehe, ker je bil v položaju, da je naštel lepe cekine. Ko ga je papež vprašal, če se bo zdaj poboljšal, je grof s hladnokrvnim cinizmom odgovoril: Storil bom tako, kakor moj čevljar; ta je bil tudi v Rimu, a ko je prišel domov, je čevljaril dalje.

Jubilej je rimsko bisago vrhovato napolnil. Pri ti priliki se je zgodila strašna nesreča. Angeljski most v Rimu se je podrl in utonilo je na stotine romarjev. Zdaj pa duhovniki so rekli: Prst božji!

Po smrti papeža Nikolaja je zasedel papeški prestol kardinal Alfonz Borgia. Imenoval se je Kalist III. Dobrega ni storil ničesar, toliko več pa slabega. Posebno inkvizicija je za njegove vlade grozovito klala in požigala poštene ljudi.

Njegov naslednik je l. 1458. postal Pij II. Ta je bil odlični pisatelj in pesnik, a velik razuzdanec in lahkoživec. Čim je postal papež, je najprej gledal, da si napolni bisago. Posebno so ga mikali neizmerni zakladi turške države. Cesarstvo sultana Mohameda je bilo obširno in bogato. Zato je papež hitro oznanil križarsko vojno proti Mohamedancem. Vojna sicer ni kristjanstvu ničesar koristila, pač pa napolnila papeževo blagajno.

Obenem je imel papež tudi težke boje z evropskimi državami zaradi svoje posvetne oblasti in iskal je pri Mohamedancih pomoči proti kristjanom. Obetal je sultanu Mohamedu cesarsko krono, če mu pomaga proti kristjanom. Toda turški sultan je bil bolj pošten, kakor rimski papež in ni hotel sprejeti Pijeve ponudbe. Ko je Pij II. ležal na smrtni postelji in je prejel že sv. olje, je zahteval, naj se mu še enkrat podeli Ferrarški škof ga je opozarjal, da to ni dovoljeno, da pojde papež v pekel, če se ga dvakrat zapored v sv. olje dene. Papež pa ni odnehal in škof mu je končno izpolnil njegovo željo, vskliknivi: Pa naj te vzame hudič!

Pij II. je umrl l. 1564. Kakor je bil Pij II. učen, tako neveden je bil njegov naslednik Pavel II. Novi papež je bil rodod Benečan. Nečimern je bil tako, da se je vsak dan po več ur mudil pred svojim zrcalom. Oblačil se je skoraj v same čipke, potrošil ogromne svote cerkvenega denarja za nakup dragih kamnov, in se parfumiral in šminkal, kakor kaka igralka. Tudi v jedi je bil nezmeren, a užival je samo najfinejše in najdražje jedi. Nasledki niso izostali. Papež se je pri neki priliki tako najedel, da je vsled tega umrl.

Toda Pavel II. ni bil samo neveden in nečimern nego tudi krvoloč. Duhovnika Platina je dal grozovito trpinčiti in temu strašnemu početju, ki je deloma tako grdo, da se ne more popisati, z veliko radostjo osebno prisostvoval ter se deklekiral na strahovitih mukah njegove žrtve.

“Odlični” papež je bil Sikst IV. Kot kardinal je živel madvse škandalozno. Imel je ljubavno razmerje s svojo lastno sestro in je krvosramno občeval z otroki, ki mu jih je povila njegova sestra. Čim je postal papež, je najprej preskrbel svoja dva nezakonska sina. Imenoval ju je za rimske vojvodi, a jima tudi zagotovil

lepih dogodkov. Sin Peter je postal škof, dobil iz cerkvenega premoženja en milijon tolarjev na roko in kacega pol milijona letnih dohodkov. Sin Jeromos je dobil vojvodstvi Fondi in Imola, ki sta tudi nesli nad pol milijona tolarjev.

Starejši izmed nezakonskih sinov papeža Siksta, škof Peter, se ni dolgo veselil svoje sreče. Njegova metresa, Terezija Fulgora je bila silna razuzdanka in je vsled svojega razuzdanega življenja obolela za grdo boleznijo. Inficirala je tudi papeževega sina škofa Petra in ta je vsled tega umrl.

Več sreče je imel drugi papežev sin, vojvoda Jeromos. Ni mu zadostovalo, kar mu je bil dal njegov oče, nego si je hotel podvreči tudi Florenco. Tam je vladala rodovina Medici, rodovina nesmrtnega spomina, in to je hotel papežev sin najprej uničiti. Morilci, ki jih je najel papežev sin, so sklenili, da v cerkvi umore Lorenca Medici in njegovo ženo Julijo Medici. Pri maši med povzdigovanjem so morilci napadli florentinskega vladarja Medici in njegovo soprogo. Julija Medici je bila trinajstkrat zabodena in je umrla pred altarjem, Lorenca je pa vzlic dobljenim ranam imel še toliko moči, da je mogel bežati v zakristijo in vrata za seboj zakleniti. Morilci so poskušali vrata vlomiti, a predno se jim je to posrečilo, je pred cerkvi zbrano ljudstvo slišalo Lorenčeve klice na pomoč. Ljudstvo je vdrlo v cerkev in videvši kaj se je zgodilo, je v strašni jezi škofa Salvatija takoj obesilo, druge morilce pa razsekalo na kose.

Ko je izvedel papež kak konec so storili zarotniki, ga je obšla strašna jeza. Po svojem poslaniku je ukazal Florentincem, naj mu Lorenca de Medici zvezanega izroče, da ga kaznuje, ker so njegovi ljudje pobili morilce. Florentincem seveda še na misel ni prišlo, da bi bili papeža, zaščitnika pokončanih morilcev, ubogali. Papež je na to Florenco slovesno preklel, a Florentinci se niso nič zmenili za to prokletje in so pod vlado Lorenca de Medici živeli prav srečno in zadovoljno.

Papežev sinček, vojvoda Jeromos, se je pa hudo jezil, da bogata Florenca ni prišla v njegove kremplje. Papež ga je potolažil s tem, da mu je daroval mnogo lepih cerkvenih posestev. Papež pa s cerkvenim denarjem ni zalagal samo svojih otrok, nego tudi druge svoje sorodnike. Preskrbel je vso žlahto z denarjem, ki je bil darovan za dobre namene, za bolnike in siromake, in ko je bilo denarja konec, je poslal kardinala Roderika Borgia na Španjolsko, da je Špancem kri pušal. Kralj Ferdinand je dal papeževemu odposlan- cu pravico, da sme od vsega dohodka prebivalcev pobirati deseti del za papeža, povrh pa kristjanom vzeti trideseti del, židom pa dvajseti del vsega premoženja. Tako se je rimska bisaga zopet napolnila. Da bi se čim več naropalo, se je upeljala inkvizicija. Ta je pomorila in požigala na tisoče in tisoče ljudi, samo da so se farji mogli polastiti njih premoženja. Kaj je inkvizicija počela, tega ne bomo tu popisovali. Stekli tigrji bi ne mogli divjati tako, kakor so divjali ti duhovniki. Toda papež Sikst je tako zapravljaval, da niti inkvizitorji niso mogli toliko zaropati, kakor so potrebovali papež in njegovi duhovniki. Papež je zato poslal na vse kraje sveta odposlance, da so prodajali odpustanje grehov in dobil je na ta način zopet mnogo milijonov denarja.

Kakega srca je bil ta papež, priča naslednji slučaj: Papež je bil izvedel, da imata dva vojaka dvoboj na življenje in na smrt. Ukazal je, da se mora ta dvoboj izvojevati na trgu pred cerkvi sv. Petra. Papež je bil osebnó navzočen pri tem dvoboju. Predno se je začel boj, je papež oba borilca slovesno blagoslovil, potem pa sledil dvoboju z največjim zanimanjem. Oba borilca sta bila večkrat ranjena in papež je vselej navdušeno ploskal, če je kak udarec zadel v živo in je brlizgnila kri iz rane. Papež je ostal do konca boja, ko je eden borilcev bil ubit, drugi pa je vsled ran umiral.

Naposled bodi še omenjeno, da je bil ta papež velik prijatelj vlačug. Zgodovinar Chatre pravi, da je ta papež sam ustanovil več bordelov. Seveda so morale vlačuge papeževo blagonaklonjenost dobro plačevati. Na teden je morala vsaka vlačuga plačati v papeško blagajno en cekin. Na leto je papež na ta način dobil kakih 20.000 cekinov. Seveda so pa drugi duhovniki imeli pri tem nesramnih zavodih svoj dobiček. Sicer pa ni bil Sikst prvi papež, ki je iz bordelov dobival lepe profite.

Odlično mesto med tistimi velikimi grešniki, ki so časih nosili papeško krono, zavzema tudi Inocencij VIII., ki je vladal od leta 1484. do 1492. Inocencij je bil prekanjen trgovec, in je delal s prodajanjem kneznih kron in škofovskih služb velikanske dobičke. Potreben je pa bil denarja, kajti, ko je zasedel papeški prestol, je pripeljal v Vatikan šestnajst nezakonskih svojih otrok, katere je seveda vse hotel kraljevsko preskrbeti.

Pri tem je bil papež Inocencij tudi silno krvoloč. Inkvizitorje v Lombardiji in v Bresciji je neprestano vzpodbujal, naj pokoljejo “krivoverske” prebivalce doline Loyse. To zapoved so naposled izvršili in s posebno vojsko šli nad te “krivoverce”. Prebivalci rečne doline so pred papeževimi vojščaki bežali v gore in se poskrili po nekaterih votlinah. Arhidjakon, ki je vodil to papeževo četo, in njegovi vojščaki so kakor divjačino zasledovali ubegle “krivoverce”. Ko so našli votlino, v kateri je bilo skritih nad 800 oseb—moških, žensk in otrok—so vhod zamašili z grmado in jo uzgali. Na grmado so metali sena, da je bila votlina polna dima. Velika večina ubeglih “krivovercev” se je v tej votlini zadušila; nekaj ljudi je mislilo, da jim papežev vojščaki vendar prizaneso. Zato so se prerili do vhoda in prosili za milost. Toda papeževi junaki so te nesrečnike nabodli na svoje sulice in jih žive vrgli na grmado, kjer so siromaki zgoreli.

(Dalje prih.)

SOUTH MISSOURI

Ali želite postati neodvisen,
ali želite imeti svoj lasten dom?
mi Vam ponujamo oboje v

jugovshodnem Missouriju,

kjer je zdravo podnebje, kratka, mila zima, dolgo in ne prevroče poletje, kjer na gorski planoti v črni zemlji dozori najlepše žito in raste najbolj sočna trava, kjer živinoreja skor nič ne stane, nese pa velikanske dohodke, kjer raste izborna sadje, sočvirje in druga zelenjava, ki se kaj lahko spravi v denar, kjer so čisti studenci in potoki, bogati gozdi, kjer železnice križajo ozemlje ter ga vežejo z najboljšimi trgi.

Mi Vam prodajamo tukaj svet od 6 do 12 dolarjev aker pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.
Nikjer na jugu, zapadu ali severu zamorajo vspevati—slovenske nasebine boljše kakor tukaj, kjer lahko postane v kratkem času marljiv Slovenec neodvisen in bogat ameriški kmetovalec. Vsaki teden se lahko kupci brezplačno odpeljejo na ogled. Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku.

CHARLES PETERS,
Vsa vprašanja posiljajte na slovenski oddelek: A. M. Knobel,
Mgr. 315 Dearborn St., room 217-223 Chicago, Ill.

Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmodernejše, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za delavnik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod drugod.

Naše cene oblekam so: \$5.00-\$22.00

“ zim. suknjam \$4.00-\$23.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdelano po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tudi obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska trvdka.

J. J. DVORAK & Co.

UNION CLOTHIERS AND TAILORS.

598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE
uro za gospode
z zlatom prevlečeno (gold filled).
Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljega sistema “Springfield Ill. Movement” 16 size.
Vsled znižane cene stane sedaj le
\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite svdaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti z zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.